

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, MAY – GEGUŽĖS 23, 2013 • Vol. CIV Nr. 61

Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-22-2013

ŠIAME NUMERYJE:

Paskutinis skambutis JAV
lituanistinėse m-lose – 8–9 psl.

Lietuvių lakūnų žygį
paskatino amerikietis – 14 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Jauni lietuviai užsienyje: ne „ar“, o „kada“ grįšime į Tėvynę

Kas skatina užsienyje studijuoti išvykusius jaunuolius po
mokslo grįžti į Lietuvą?

Gegužės 17 d. LR Seime surengtoje konferencijoje „Sugrąžinkime talentus Lietuvai“ visuomeninių organizacijų ir verslo atstovai diskutavo, kokių priemonių būtina imtis, kad stiprėtų emigravusių tautiečių ryšys su Lietuva ir kokios sąlygos paskatintų išvykusio jaunimo norą grįžti.

Konferencijos pradžioje Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorė Gintė Damušytė peržvelgė šiuo metu Lietuvoje jau vykdomas ryšių su užsienyje gyvenančiais tautiečiais stiprinimo programas. Ji daugiau papasakojo apie „Globalios Lietuvos“ programos tikslus ir viziją, kuria siekiama sutelkti Lietuvos diasporą valstybei stiprinti ir jos vardui garsinti. Konferencijos dalyvių nuomone, ypač svarbu palaikyti ryšį su išvykstančiais tautiečiais ir juos informuoti apie nuolat Lietuvoje atsirandančias naujas darbo galimybes, vykdomas programas – „Kurk Lietuvai“, „Sparnai“ ir kt. – 3 psl.

Gintė Damušytė.

Rengėjų nuotr.

Kino operatoriui D. Pečiūrai – 75 metai

Kino operatoriui Donatui Pečiūrai – 75-eri.
Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

Vilnius (ELTA) – Garsus lietuvių kino operatorius Donatas Pečiūra, po Lietuvos nepriklausomybės atgavimo apsigyvenęs Jungtinėse Amerikos Valstijose, prieš keletą metų sugrįžo į Lietuvą. Sekmadienį, gegužės 19 d., jam suėjo 75-eri. Šventinis kino operatoriaus kūrybos vakaras gegužės 21 dieną buvo surengtas Lietuvos kinematografininkų sąjungoje Vilniuje.

„Donatas Pečiūra – išskirtinė figūra, jeigu galvosime apie lietuviško kino bei nacionalinės operatorių mokyklos raidą. Per daugiau nei 30 metų jis paliko ryškų pėdsaką, kiekvienam filmui suradamas savitą specifišką filmavimo būdą. Meistras dirbo su visais žymiausiais lietuvių kino režisieriais: Marijonu Giedriu, Arūnu Žebriūnu, Raimondu Vabalu, Vytautu Žalakevičiumi, Algirdu Araminu, Almantu Grikevičiumi, Algimantu Puipa ir kitais. Filmavo tiek vaidybinius, tiek dokumentinius filmus“, – rašoma Lietuvos kinematografininkų sąjungos pranešime. – 3 psl.

Kiekvienas žmogus yra knyga, jei tu moki ją skaityti – W. E. Channing.

Iš atminties niekaip neišdyla prieš kelio-lika dienų įvykęs susitikimas su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininku, Teisėjų tarybos pirmininku Gintaru Kryževičiumi. To pokalbio tikriausiai net susitikimu pavadinti negalima. Jis tetruko vos keletą minučių.

Viena žymi Vilniaus medikė, nusprendusi pateikti skundą pačiai aukščiausiai lietuviškosios Temidės instancijai, paprašė, kad ją palydėčiau pas teisėjus – pabūčiau liudininku. Esą ją priimti žadėjo pats Aukščiausiojo Teismo pirmininkas.

Priimti – priėmė. Tačiau pokalbio nuoširdžiu tikrai nepavadinai. Žinoma, kitokio rezultato ir nebuvo galima tikėtis. G. Kryževičius buvo teisus pabrėždamas, jog neturi teisės nurodinėti savo kolegoms, kokius nuosprendžius jie privalą priimti. Jis buvo teisus ir tuomet, kai pareiškė nesuprantąs, ko iš jo norima – juk skundus reikia nešti užregistruoti į raštinę.

Pačio įdomiausio momento būta tuomet, kai privačiai medicinos įstaigai vadovaujanti medikė prabilo nerandanti Lietuvoje teisingumo. Pokalbis čia pat nutrūko. Skundą atnešusiai medikei buvo mandagiai pasiūlyta rūpintis... sveikatos apsaugos reikalais. Daugiau – nieko.

Suprantu, Aukščiausiojo Teismo vadovas leistas į išsamias diskusijas ir negalėjo. Bet juk teisingumo pasigendančių žmonių Lietuvoje tikrai daugėja. Teisinių problemų Lietuvoje – nors vežimu vežk. Ir ši situacija nuolat blogėja.

Viena iš labiausiai akis badančių bėdų – lietuviškoji Temidė, sutelkianti savo dėmesį ne į tikrus, realius, o vien į „popierinius nusikaltėlius“ bei „popierinius nusikaltimus“. Ar atkreipėte dėmesį į lietuviškuosius ypatumus? Teisiamųjų suole vis dažniau atsiduria tie, kurie nei žudė, nei sprogdino, nei žalojo. Mūsų teisiamųjų suole vis daugiau tokių, kurie neva ketino, neva planavo, neva siekė sprogdinti, nužudyti ar sužaloti. Bet iš tikro niekam jokių nuostolių nepadarė. Šią aplinkybę įsidėmėkime: nusikaltimai – žodiniai, o bausmės – tikros, apčiuopiamos. Net žiaurokos.

Jei mūsų Temidė persekiotų tikrus teroristus, kurie su neteisėtai įsigytais sprogmenimis keliauja atlikti konkrečių užduočių, – būtų džiugu. Jei lietuviškųjų prokurorų teroriste pakrikštyta Eglė Kusiaiė būtų sučiupta su tikra bomba Rusijoje, besiantinanti prie civiliams žmonėms priklausančio objekto, – abejonių dėl sąvokos „terorizmas“ turėtume kur kas mažiau. Tačiau būtent konkrečių įrodymų, esą ši mergina išties ketino sprogdinti civilius žmones, – nėra. Šią kaltę neva patvirtina... jos ar ją supusių žmonių žodžiai.

Ir šito jau užtenka, kad mergina ilgiems metams būtų uždaryta į kalėjimą? Nusikaltimas – popierinis. Vaizdžiai tariant, nusikaltimo nėra ir dar nežinia, ar jis kada nors būtų buvęs. Juk mergina paskutiniu momentu galėjo ir persigalvoti. Bet bausmė – konkreti ir griežta.

Štai vienas plungiškis administracinio teismo posėdžio metu puolė neviltin, neatsargiai pareikšdamas, jog jam belieka nušauti oponentą ir pačiam nusišauti. Toks pasakymas – netoleruotinas. Bet ar ši garsiai ištarta frazė leidžia tvirtinti, jog minėtus žodžius ištaręs Andrius Kaveckas tikrai ruošėsi ką nors žudyti ir tikrai yra vertas kelių dešimčių tūkstančių litų baudos?

Tokio pobūdžio finansinė bausmė Plungėje – itin didelė. Pabandykite šiame Žemaitijos miestyje sąžiningai uždirbti keliasdešimt tūkstančių litų. Ypač kai reikia išlaikyti ne tik save, bet ir žmoną bei keletą vaikų.

Tad ko siekė Plungės teisėjas, parinkdamas tokią bausmę? Uždėdamas tokio pobūdžio finansinę naštą teisėjas parodė išskirtinį principin-

Apie popierinius nusikaltimus ir popierinius nusikaltėlius

GINTARAS VISOCKAS

gumą? Nelygu ką su kuo lyginsime. Štai ta pati lietuviškoji Temidė prieš geroką laiko atkarpą pinigine bauda už antivalstybinę veiklą, siejamą su 1991-ųjų sausio 13-osios įvykiais, nubaudė buvusį sovietinį draugovininką. Atspėkite, kokio dydžio tos baudos būta? Ogi nei daug, nei mažai – vienas tūkstantis litų.

Taigi ant vienos svarstyklių pusės dedame nusikaltimą, įvardintą antivalstybine veikla, ant kitos svarstyklių pusės – žodžius „nušausiu ir nusišausiu, ir matome proporcijas, bylojančias apie lietuviškosios Temidės ydas.

Prieš keletą dienų LNK televizija rodė laidą „Diagnozė: valdžia“, kurioje daug kalbėta apie sudėtingus žiniasklaidos ir visuomenės santykius. Laidos būta įdomios. Be abejo, lietuviškoji spauda neturėtų piktnaudžiauti savo teisėmis, „visur ir visada“ ieškodama blogybių ar braudamasi į „privataus asmens gyvenimą“. Bet ir visuomenė neturėtų piktnaudžiauti savo teise „visur ir visada įsižeisti“.

Ir vis dėlto susidaro išpūdis, kad tik iš žiniasklaidos šiandien reikalaujama ypatingo atidumo, tikslumo bei kristolinio sąžiningumo. Visi kiti gali ir klysti, ir apsirikti, ir būti suklaidinti. Tik ne plunksnos broliai. Sakykim, valstybės žinovai sukaičiavo, jog valstybinės reikšmės objekto statyboms reikės šimto milijono litų.

Bet paskui, jau įpusėjus statyboms, staiga paaiškėja, jog iš valstybės biudžeto būtina atseikėti dar tiek pat milijonų. Arba paaiškėja, jog pradėti statyti objekto iš viso nereikėjo. Suprask, mažumėlę apsirikta. Dėl tokių klaidų valstybės eksperimentams dažniausiai nė plaukas nenukris nuo galvos. Žurnalistui už klaidas ar netikslumus – riebi baudžiamoji byla.

Beje, labiausiai laidoje „Diagnozė: valdžia“ įsiminė „Lietuvos ryto“ žurnalistės Laimos Lavastės pastaba, jog žurnalistų vis tik nedera prilyginti kriminaliniams nusikaltėliams tegul ir už tikrai skaudžias pastabas, replikas ar net klaidinančią informaciją.

Tarp publikacijos, kokia ji bebūtų prasta, ir kriminalinio nusikaltimo, kiek jis beturėtų švelninančių aplinkybių, – milžiniška praraja.

Net ir akivaizdžiausiai žurnalistinei etikai nusižengiantis komentatorius nėra ir negali būti prilyginamas tiems, kurie prekiauja narkotikais, organizuoja prostitucijos verslą, muša ar žudo oponentus.

Deja, dauguma tos laidos dalyvių, įskaitant ir vieną buvusį teisėją, nematė nieko blogo, jog žurnalistai Lietuvoje persekiojami ne tik pagal civilinį, bet ir pagal baudžiamąjį kodeksą.

Galų gale jei jau visi mes dėl žurnalistų veiklos galime įsižeisti ir patirti moralinių išgyvenimų, skaičiuojamų dešimtimis tūkstančių litų, tai tikriausiai ir žurnalistai turi teisę įsižeisti dėl, pavyzdžiui, politikų ar valstybės tarnautojų, atsisakančių duoti interviu, elgesio?

Bet žurnalistams tikriausiai įsižeisti – draudžiama. Prisiminkime dažnai televizijos ekranuose rodomus vaizdus: operatorius su filmavimo kamera

ant peties vejasi politiką ilgu įstaigos koridoriu, o šis, atsukęs nugarą, sprunka nuo žurnalisto kiek įmanymas bei šaukdamas nieko nekomentuosiąs. Įsprukęs į kabinetą dar užtrenkia prieš pat nosį duris: spaudos atstovo neišileidžia vidun, neatsiliepia į telefono skambučius, nereaguoja į durų rankenos klebenimą...

Įdomu, ar žurnalistas, privataus kaltinimo tvarka padavęs į teismą taip pasielgusi politiką už įžeidimą, laimėtų bylą? Tokių bylų Lietuvoje neteko stebėti. Kad žurnalistas būtų atsidūręs teisiamųjų suole dėl įkyraus elgesio, – įprasta situacija. Bet kad politikas būtų apkaltintas įžeidęs žurnalistą dėl to, kad slapstėsi, tarsi žurnalistas būtų nusikaltėlis ar raupsuotasis, – girdėti neteko.

Tokio pobūdžio bylų Lietuvoje greičiausiai ir nebus. Mat Lietuvoje, ir ne tik Lietuvoje, žaidžiama „vienų vartų kryptimi“. Daug kur trokštama sukurti tokias sąlygas, kada bus baisu net išsižioti. Nes, ištaręs bent menkiausią kritinę pastabą, čia pat rizikuoji ką nors įžeisti: arba teisėjęs, arba kaltinamuosius, arba liudytojus, arba homoseksualus, arba nacionalines mažumas, arba tradicinės seksualinės orientacijos atstovus, arba nepilnamečius vaikus, arba paauglių tėvus...

O juos įžeidęs rizikuoji sulaukti ne atsakomojo straipsnio, ne polemikos, ne kvietimo viešiams ginčams, galų gale – ne reikalavimo viešai paneigti arba tikslinti savo mintis, bet milžiniškos finansinės baudos, kuri geriausiu atveju tave sužlugdys materialiai. O blogiausiu atveju – sulauksi antrankių.

Taigi bet kokia kaina jau ir Lietuvoje puoselėjamas vadinamasis politinis korektiškumas, kuris, anot buvusio disidento Vladimiro Bukovskio, blogiau už leninizmą. Prisiminkime prieš kurį laiką leidinyje „Naujasis židinys“ paskelbtą pokalbį su žymiu sovietinių laikų disidentu V. Bukovskiu „Politinis korektiškumas – blogiau už leninizmą“.

Štai labiausiai sunerimti verčianti citata: „Dabar cenzūra pasiekė tokią ribą, kad, manau, Shakespeare mūsų laikais nebegalėtų rašyti. Daugelio jo kūrinių nūnai statyti nevalia: ‘Venecijos pirklys’ – antisemitizmas, ‘Otelas’ – rasizmas, ‘Užsispyrėlės sutramdymas’ – seksizmas... Netgi į ‘Romeo ir Džuljetą’ viena mokytoja atsisakė vesti savo mokinius, pareikšdama, jog tai ‘šlykštus heteroseksualinis’ ir ji ten mokinių nevesianti! Taigi cenzūra dabar jau masinė ir netgi palaikoma baudžiamosios teisės. Prancūzijoje vienas Nacionalinio susirinkimo deputatas neseniai viešai pajuokavo homoseksualizmo klausimu – ir jam priteisė sumokėti baudą, jei neklystu, 20,000 eurų. Dabar tai dar tik bauda, o vėliau pradės sodinti į kalėjimą...”

O tos asmenybės, kurios iš tikrųjų kelia rimtą pavojų mūsų valstybei, lieka nenubaustos. Jos net nepersekiojamos. Prisiminkime filosofo Vytauto Radžvilo samprotavimus apie, pavyzdžiui, tuos, kurie prieš du gerus dešimtmečius Vilniaus krašte siekė sukurti Lietuvai nepavaldžią lenkišką autonomiją. Tiksliau tariant, bandė nuo Lietuvos atplėšti Vilniaus kraštą. Kur šių autonomininkų bylos? Kur lietuviškosios Temidės griežtumas šiuo klausimu? Kur lietuviškosios prokuratūros principumas ieškant nusikaltimo sudėties? Juk, anot filosofo V. Radžvilo, antilietuviškos autonomijos puoselėtojai niekur nedingo. Kaip niekur nepapulė ir kiti antivalstybiniai dariniai, kuriuos būtų galima įvardinti priešiškomis žvalgybinėmis, finansinėmis, ardomosiomis įtakomis.

Deja, lietuviškoji Teisėsauga nūnai užsiėmusi visai kitais darbais. Ji atidžiai klausosi, kas kur ištarė per mažai abstraktų, per mažai mandagų, per mažai pagarbų žodį. Štai kas, pasirodo, dabar svarbiausia.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD): – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba. Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome prisilikti kopiją.

El. paštas:

redakcija@draugas.org

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Jauni lietuviai užsienyje: ne „ar“, o „kada“ grįšime į Tėvynę

Atkelta iš 1 psl.

Konferencijoje kalbėjusio migracijos žinovo Dainiaus Paukštės pateikti niūroki emigracijos statistikos duomenys susirinkusiuosius skatino tik dar aktyviau imtis konkrečių veiksmų plano. Pasak jo, 18 proc. emigracijos lygis tokioje mažoje šalyje kaip Lietuva labai gąsdina. 2050 metais Lietuvoje pirmą kartą vyresnio amžiaus žmonių bus daugiau nei jaunimo.

Tačiau jaunimo organizacijų atstovai konferencijoje sakė viską matantys šviesesnėmis spalvomis. Darius Tamauskas, Jungtinės Karalystės lietuvių jaunimo sąjungos prezidentas teigė, jog dauguma į užsienį studijuoti išvykusių jaunuolių kelia klausimą: ne „ar“ grįžti į Lietuvą, o „kada“ tai padaryti. Pasak jo, labiausiai į Tėvynę grįžti skatina tokie dalykai kaip Lietuvos kultūros, kalbos, šeimos, draugų, gamtos ilgesys. Tai

daugelis supranta tik išvykę pagyventi svetur. Kitas svarbus veiksnys – darbas. Gavę praktikos užsienyje, neretai jaunuoliai gali spręsti – grįžti į Lietuvą ir dirbti už mažiau pinigų, bet greičiau kopti karjeros laiptais dirbant įdomų darbą, ar likti Londone ir už didesnius pinigus būti „mažu sraigteliu“. Tai priklauso nuo žmogaus siekių. Trečia grįžimo priežastis – nenusisekusi „geresnio gyvenimo“ medžioklė.

Pagrindiniai stabdžiai, jaunimą skatinantys galvoti apie gyvenimą svetur, konferencijoje buvo įvardinti du – informacijos trūkumas apie Lietuvoje jų laukiančias darbo, karjeros, gyvenimo galimybes ir ryšių palaikymo su Lietuva, bendravimo trūkumas. Pasak Dariaus Tamausko, Lietuvos bendrovės, paskelbusios konkursus į darbo vietas Jungtinėje Karalystėje mokslus baigusiems jaunuoliams, sulaukia apie 30-40 kandidatų laiškų, kurie nori grįžti dirbti Tėvynėje.

Pranešimą apie verslo požiūrį į užsienyje studijas baigusius studentus skaitęs Lietuvos Pramonininkų konfederacijos prezidentas, kompanijos „Eika“ direktorius, Robertas Dargis, pabrėžė, jog žmonių reikia čia, nes nuo jų priklauso šalies ekonominė situacija. Jis taip pat ragino kuo skubiau reformuoti švietimo sistemą, kuri vis dar nesugeba paruošti pakankamai tikslųjų ir techninių mokslų specialistų Lietuvoje, kurių taip trūksta bendrovėms. Baigusiems studijas ir įgijusiems nepaklausią specialybę nieko kito nelieta – tik emigruoti į užsienį ieškoti laimės arba studijuoti iš naujo. Jis taip pat skatino nieko per daug nesitikėti iš valdžios, politikų, o būti aktyvesniems, valdant savo valstybę ir įgyvendinant teigiamus pokyčius.

Architektas Ričardas Babič ir jaunasis verslininkas Tomas Vonžodas, po studijų Danijoje Lietuvoje įkūręs lekste.lt, dalinosi asmenine patir-

timi, kodėl nusprendė grįžti ir kurti gyvenimą čia. O Australijos lietuvis Gintas Reisgys papasakojo apie savo sunkų kelią, kurį teko nueiti, atgauvant Lietuvos pilietybę, biurokratiją, su kuria reikia susidurti, ir išsipildžiusią svajonę gyventi Tėvynėje.

„Sugrąžinkime talentus Lietuvai“ – ilgalaikis projektas. Organizatoriai – „Fox Universitetai“ ir „Verslauk“ – siekia skatinti pokalbius apie emigraciją bei kaip sumažinti „protų nutekėjimą“. Kiekvienais metais bus rengiamos konferencijos, kviečiančios įvertinti šiuo tikslu nuveiktus darbus ir kurti naujus būdus, kaip skatinti lietuvių kurti savo šaliai. Šis projektas taip pat siekia pasakoti tiek emigravusių, tiek likusių Tėvynėje sėkmės istorijas verslo, kultūros, politikos ir kitose srityse.

Daugiau informacijos apie projektą rasite www.talentai Lietuvai.lt.

Kotryna Stankutė-Jaščemskienė

Imigracijos reforma įveikė svarbią kliūtį

Washington, DC (ELTA) – JAV prezidento Barack Obama siūloma imigracijos reforma įveikė svarbią kliūtį. Atitinkamam įstatymo projektui gegužės 21 dieną pritarė Senato Teisingumo reikalų komitetas. Šis įstatymas milijonams nelegalių imigrantų suteiktų teisę gyventi šalyje ir galiausiai įgyti JAV pilietybę. Po kelias savaites trukusių aptarimų ir daugiau kaip 200 pateiktų pataisų už projektą balsavo 13 senatorių, 5 buvo prieš.

B. Obama imigracijos reformą paskelbė vienu pagrindinių savo antrosios kadencijos prioritetų. Už reformą Senato komitete kartu su dešimčia demokratų balsavo ir trys respublikonai. Nepaisant daugybės pataisų pasiūlymų, įstatymo esmė nepakito. Jis galiotų 11,5 mln. žmonių, daugiausiai – meksikiečių, kurie nelegaliai gyvena JAV. Jiems būtų suteikta teisė sumokėjus baudą likti šalyje. Be to, jie neturėtų būti priklausomi nuo socialinių pašalpų. Prašymą dėl pilietybės suteikimo būtų galima pateikti po 13 metų.

Įstatymas pakeistų ir vizų bei darbo leidimų išdavimo sistemą. Naujos nuostatos leistų pritraukti daugiau kvalifikuotos darbo jėgos, o atsižvelgiant į rinkos padėtį – ir paprastų darbininkų, pavyzdžiui, žemės ūkiui ar statyboms.

Respublikonai pasiekė, kad mainais už tai būtų gerokai sugriežtinta sienos kontrolė. Be to, informacijos sistema nustatytų tapatybes tų užsieniečių, kurių vizos yra pasibaigusios. O darbdaviai duomenų bazėje turėtų patikrinti, ar jų samdomi žmonės negyvena šalyje nelegaliai.

B. Obama pasveikino balsavimą komitete. Senatas imigracijos reformą svarstys birželį. Kad įstatymas būtų priimtas, jam turi pritarti 60 senatorių iš 100.

Kino operatoriui D. Pečiūrai – 75 metai

Atkelta iš 1 psl.

Nors dažniausiai populiariausių filmų pavadinimai siejami vien su režisieriaus pavarde, tačiau D. Pečiūra yra lygiavertis tokių filmų, kaip „Suominis“ (1962, rež. A. Kundelis), „Marš, marš, tra-ta-ta“ (1964, rež. R. Vabalas), „Visa teisybė apie Kolumbą“ (1970, rež. V. Žalakevičius), „Maža išpažintis“ (1972, rež. A. Araminas), „Sadūto tūto“ (1974, rež. A. Grikevičius), „Velnio sėkla“ (1979, rež. A. Puipa), „Faktas“ (1980, rež. A. Grikevičius, Kanų festivalio konkursinė programa), „Savaitgalis pragare“, (1987, rež. V. Žalakevičius), „Strazdas – žalias paukštis“ (1990, rež. J. Vaitkus) kūrėjas.

Ir šiandien iškilaus kino menininko D. Pečiūros nufilmuoti filmai stebina kūrybiniu išradingumu bei aukščiausios klasės meistryste.

TELKINIAI

New York, NY

Ką nuveikė New York lietuviai?

JAV LB Brooklyn-Queens apylinkės metinis susirinkimas

JAV LB Brooklyn-Queens apylinkės metinis susirinkimas.

Algirdo Grybo nuotraukos Rasa Savičiūtė-Sprindys.

ARŪNAS TIRKŠLIŪNAS

JAV Lietuvių Bendruomenės Brooklyn-Queens apylinkės metinis susirinkimas įvyko balandžio 21 dieną. Dalyviai, tuoj po rytmetinių pamaldų Apreiškimo bažnyčioje, rinkosi į parapijos salę, kur prieš susirinkimą galėjo lengvai užkasti. Susirinkimą pradėjo ir vedė apylinkės pirmininkė Rasa Savičiūtė-Sprindys. Buvusiai ilgametei Brooklyn-Queens apylinkės pirmininkei Vidai Jankauskienei buvo padėkota už pasiaukojantį darbą suburiant žmones į įvairiausius bendruomenės renginius ir įteikta gėlių. Protokolą apie pereinamųjų metų susirinkimą perskaitė Monika Kungienė. Protokolo aprašymui prieštaraujančių nebuvo. Susirinkimą tęsė pirmininkė Rasa Sprindys. Ji išvardino apylinkės valdybos parengtus projektus, suorganizuotus susitikimus bei kultūrinius renginius.

Štai keletas svarbiausiųjų:

◆ 2012-ųjų metų birželį drauge su New York apygarda surengtas Gedulo ir Vilties dienos minėjimas.

◆ Pernai vasarą Boston vykusiai šokių šventei skirta lėšų iš dalies paremti šokėjų nuvykimą į šventę. Apie įvykusią šventę sulaukta šiltų žodžių ir puikių atsiliepimų.

◆ Atlanta vyko JAV Lietuvių Bendruomenės XX Tarybos sesija, kurioje 3 metams buvo išrinkta ir naujoji Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė-Rosen. Brooklyn-Queens apylinkę atstovavo pirmininkė Rasa.

◆ 2012-ųjų rudenį drauge su Manhattan apylinke buvo surengta naujo vaidybinio lietuviško filmo „Tadas Blinda. Pradžią“ peržiūra. Į ją sugužėjo gražus būrelis įvairaus amžiaus žiūrovų, tarp kurių buvo ir daug nematyto lietuvių jaunimo, pirmą kartą atvykusio į mūsų renginį. Labai svarbu ir toliau tęsti panašias kultūrines programas, pritraukti ir išjudinti kuo daugiau iki šiol pasyviai į lietuvišką veiklą žiūrinčio jaunimo.

◆ Vėlyvą rudenį iškilaus dvasininko, poeto, mokslininko Jono Mačiulio-Maironio 150-ųjų gimimo metinių paminėjimui skirtą koncertą rengė Lietuvos generalinis konsulas New York drauge su keletu lietuviškų organizacijų – JAV LB New York apygardos vadovybe, Manhattan ir Brooklyn-Queens apylinkėmis. Koncertas vyko Manhattan „Salmangundi“ salėje. Jo metu garsaus lietuvių kompozitoriaus, dirigento, muzikos pedagogo Jono Švedo anūkė Jūratė Švedaitė atliko Maironio eilėraščių pagrindu sukurtas dainas, o Kauno Valstybinio dramos teatro vadovas ir aktorius Egidijus Stancikas vedė labai įdomų pokalbį „Maironis ir teatras: jo įtaka ir palikimas Lietuvos teatrui“. Koncertas visapusiškai pavyko ne tik kaip puikus kultūrinis renginys, bet atnešė ir pelno jį surengusioms

New York lietuviškomis organizacijoms.

◆ Mūsų apylinkės pirmininkė Rasa Savičiūtė-Sprindys pernai rudenį buvo nuvykusi pasveikinti naujai susikūrusią Rytinio Long Island Lietuvių Bendruomenę, pažiūrėjo Maironio metinėms skirtą šios bendruomenės suruoštą programą.

◆ Brooklyn-Queens apylinkė drauge su skautais pinigėmis aukomis parėmė praėjusiais metais lapkričio pradžioje nuo nuožmios audros „Sandy“ nukentėjusias lietuvių šeimas. Ačiū skautams, kurie padėjo surinkti įvairių buitinių reikmenų, drabužių, kad pagelbėtų nukentėjusiems žmonėms.

◆ Šių metų sausį Brooklyn-Queens apylinkės valdyba surengė ir vedė Sausio 13-osios minėjimą, kuriame dalyvavo ir Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas su žmona Vyte, ir JAV LB New York apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė. Maironio mokyklos auklėtiniai, prisimindami žuvusiuosius, perskaitė gražius Justino Marcinkevičiaus eilėraščius.

◆ Puikiai atšventėme Vasario 16-ąją: meninę programą atliko pietinio-centrinio New Jersey tautinių šokių grupė „Viesulas“, grojo vilniečio saksofonisto ir kompozitoriaus Kęstučio Vaiginio suburtas tarptautinis „Jazz kvartetas“. Į šį renginį atvyko daug žiūrovų, o visa šventė buvo surengta bendromis New York apygardos Brooklyn-Queens, Manhattan ir Rytinio Long Island apylinkių vadovybės, generalinio konsulato ir Tautos Fondo pastangomis.

Protokolą skaito Monika Kungienė.

◆ Kovo mėnesį paminėjome Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šventę – Kovo 11-ąją. Ją pradėjome šv. Mišiomis, o šventę tęsėme Apreiškimo parapijos apatinėje salėje.

◆ Šią vasarą minėsime Dariaus ir Girėno transatlantinio skrydžio 80-tąsias metines, kurias ruošime drauge su Lietuvos generaliniu konsulatu New York, New York apygardos vadovybe, JAV LB Manhattan ir Rytinio Long Island apylinkių bendruomene.

Po pirmininkės Rasos ataskaitos, su apylinkės finansine padėtimi supažindino išdinininkė Josepha Senken, o audito išvadas perskaitė revizijos komisijos pirmininkas Kęstutis Bileris. Nors išlaidų per metus būta kiek daugiau, nei surinkta pajamų, tačiau Brooklyn-Queens apylinkės bendras finansinis stovis išliko teigiamas, o renginių ir nuveiktų darbų gausa rodo, kad apylinkė ir toliau sėkmingai gyvuoja.

Tiesa, daugelis renginių sėkmingai pavyko dėl glaudaus bendradarbiavimo su JAV LB Manhattan apylinkės valdyba ir su JAV LB New York apygardos vadovybe. Todėl kilo mintis apjungti Manhattan ir Brooklyn-Queens apylinkes į vieną New York miesto apylinkę, kad bendromis jėgomis, nekartojant vienas kito pastangų, būtų galima darbuotis New York miesto lietuvių labui. Prasidėjo svarstymai: kuo skiriasi dabartinės Brooklyn-Queens ir Manhattan apylinkių veikla, ar tikslinga jas apjungti į vieną. Iš salės pasigirdo pastabų, kad Manhattan yra toli, ten sunku nuvažiuoti automobiliais; kad labai brangus automobilių pastatymas Manhattan gatvėse, o kelionės visuomeniniu transportu esą labai tolimos ir užtruksią per daug laiko. Ramiai apmąstę ir aptarus prieita išvada, kad miesto rajonai yra pasiekiami be ypatingų sunkumų, nes New York gerai išvystytas visuomeninis transportas. O renginiai bus organizuojami tiek Brooklyn-Queens, tiek ir Manhattan apylinkėse, atsižvelgiant į numatomą dalyvių skaičių, renginio laiką, amžių ir kitas aplinkybes. Bus ieškoma tinkamiausio sprendimo, kad būtų geriausiai patenkinami visų dalyvių poreikiai. Po aptarimo buvo nutarta balsuoti – kas iš Brooklyn-Queens susirinkimo dalyvių pasisako už apylinkių sujungimą, o kas griežtai tam prieštarauja. Išskyrus keletą išreikštų pastabų, visi dalyviai palaikė bendros apylinkės idėją, tik nutarta palaukti New York apygardos metinio susirinkimo, įvyksiančio birželio 1 d. Jame ir bus aptartos visos susijungimo detalės ir galimybės. Iki to laiko nuspręsta nekeisti esamos Brooklyn-Queens apylinkės valdybos sudėties, paliekant visus valdybos narius esamose pareigose.

Baigiant susirinkimą visi draugiškai sugiedojome „Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos“, o Vidai Jankauskienei vadovaujant, dar sudainavome kelias smagias lietuviškas dainas.

Cicero, IL

Mėta Gabalienė nebevadovaus Cicero sekmadieninei kavinei

EDVARDAS ŠULAITIS

Gegužės 5 d. darbščioji ir iš-
tvermingoji Mėta Gabalienė
padarė apyskaitą apie Cicero
lietuvių kavinės finansinę padėtį nuo
2013 m. sausio 1 d. iki šių metų gegu-
žės 5 d.

Cicero kavinei, kurioje tautiečiai
po lietuviškų pamaldų rinkdavosi
kiekvieną sekmadienį pabendrauti,
padiskutuoti įvairiais klausimais, pa-
sivaišinti, ji vadovavo 18 metų..

Mėta Gabalienė.

Mėta tas pareigas perėmė 1995 m.
birželio mėnesį, paprašyta Cicero lie-
tuvių veikėjų dr. Petro Kisieliaus ir
Kosto Dočkaus, dabar jau iškeliavusių
amžinybėn.

Kai M. Gabalienė gyveno Cicero,
rengti sekmadieninius tautiečių susi-
ėjimus jai buvo lengviau. Tačiau išsi-
kėlus į Justice (IL), tapo kebliau –
vien tik kelionė ilgokai užtrukdavo.
Mirus jos vyrui, Mėta viena turėjo au-
ginti tris dukras – Ireną, Ramunę ir
Loretą, taip pat užtikrinti šeimai fi-
nansinį pagrindą. Tačiau ši moteris ir
toliau sąžiningai ėjo šias neapmo-
kamas pareigas, nerodydama nepasi-
tenkinimo ir nesiskųsdama.

„Kavinei atidaviau 18 savo metų.
Jie nebuvo lengvi, bet tikiu, kad pa-
ruošėme įdomių renginių, susitikimų
bei pokalbių“, – sakė Mėta.

Reikia pasakyti, kad pradžioje
tuos pokalbius vesdavo dr. P. Kisielius.
Jam iškeliavus amžinybėn, tai daž-
niausiai darydavo Mėtos pagal-
bininke 15 metų buvusi Jonė Bo-
binienė. Prieš 5 metus, mirus dr. P. Ki-
sieliui, į kavinės vadovybę ir į prog-

ramų rengimą įsijungė jo dukra dr.
Jolita Kisieliūtė-Narutienė, kuri irgi
įdėjo nemažai širdies.

Mėta dėkoja talkininkams

M. Gabalienė dėkoja visiems tau-
tiečiams, kurie prisidėjo prie kavinės
gyvavimo, ir linki geros kloties bei
sėkmės naujai vadovei bei valdybai,
kad ji šį gražų darbą pratęstų bent
dar ateinančius 18 metų.

Prieš pradėdama vadovauti Cice-
ro kavinei darbščioji Mėta 16 metų
darbavosi „Dainavos“ meno ansamb-
lyje. Ir dabar, kaip ji sako, dyka sėdėti
nežada, vėl ras kokį nors širdžiai mie-
lą darbėlį ir savo veiklą tęs kitur. Tad
linkime jai geros kloties!

Ateina nauji žmonės

Baigiant reikia pažymėti, kad da-
bar kavinei sutiko vadovauti JAV LB
Cicero apylinkės valdyboje dirbanti
Audronė Bernatavičienė. Iš senosios
valdybos lieka dr. J. Kisieliūtė-Naru-
tienė, o naujai prisidės Vida Kuprytė
ir Bronė Mikulienė.

Tikėkimės, kad ir naujosios dar-
buotojos savo pareigas atliks nuošir-
džiai bei sąžiningai – panašiai kaip
M. Gabalienė su savo talkininkais ir
talkininkėmis. Viliamės, jog Cicero
lietuviai po lietuviškų pamaldų dar
ilgai turės progą susirinkti ir pa-
bendrauti. Tik laukiame daugiau
tautiečių, ypač trečiabangių, tiek baž-
nyčioje, tiek kavinėje!

Audronė Bernatavičienė.

Cicero lietuvių „Kavinė“.

Jono Kuprio nuotraukos

Santa Barbara, CA

Per šimtą perkopusių mūsų tautiečių yra ne tik Florida valstijoje. Nuotraukoje, atsiųstoje
iš Santa Barbara, CA – Jonas Šimonis (k.), ką tik atšventęs savo 101-ąjį gimtadienį su anū-
ku Nathan Loyal ir žmona Marija.

Jono Armono knygos pristatymas

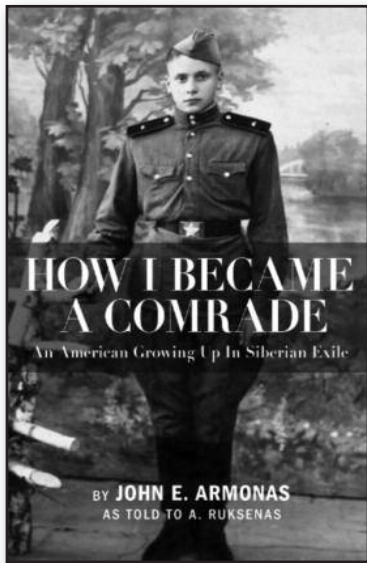
Š.m. birželio 1 d. šeštadienį, 7 val.
v. Cleveland Lietuvių namų
„Gintaro“ restorane, Korp!
Giedra ruošia Jono Armono knygos
pristatymą.

Knyga „How I Became A Com-
rade – An American Growing Up In
Siberian Exile“ pasakoja apie jo gy-
venimą Sibire, kai jis ir jo motina,
Barbora Armonienė, buvo atskirti
tremtyje.

Jonas augo Irkutske kaip slaptas
„našlaitis“, o vėliau „brendo“ Sovietų
kariuomenės tankų divizijoje toli-
moje Mongolijoje.

Tie, kurie yra skaitę pagarsėju-
sius Jono motinos atsiminimus „Pa-
lik ašaras Maskvoje“, turbūt spėliojo:
kas atsitiko su Jonuku, kai jo mama
buvo nuteista dar 25-iems metams Gu-
lago, ir jie buvo išskirti Sibire? Į šį
klausimą atsako paties Jono atsimini-
mai.

Visi maloniai kviečiami į knygos

„How I Became A Comrade – An Ame-
rican Growing Up In Siberian Exile“
pristatymą, kur bus proga susitikti
su autoriumi, išsigyti knygą ir pasivai-
šinti.

Algis Rukšėnas

Čikagoje vyks studijų Lietuvos sveikatos mokslų universitete pristatymas

Birželio 2 d., sekmadienį, 12 val. p. p. Švč.
Mergelės Marijos Gimimo parapijos sa-
lėje (6812 South Washtenaw Ave., Chicago,
IL 60629) vyks Lietuvos sveikatos mokslų uni-
versiteto ir studijų jame pristatymas. Susitikti
su universiteto tarptautinių programų koordi-
natore **Kristina Kavaliauskaite** ir sužinoti apie
galimybes studijuoti Lietuvos universitete anglų
kalba kviečia LR generalinis konsulas Čika-
goje bei Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapija.

K. Kavaliauskaitė atvyks į Čikagą dalyvauti
tarptautinėje konferencijoje ir pasinaudodama
proga ketina surengti pristatymą apie Lietuvos
sveikatos mokslų universitetą JAV gyvenan-
tiems lietuviams. Susitikimo metu bus trumpai

pristatyta universiteto istorija ir struktūra, Tarptautinių ryšių ir studijų
centro darbas; supažindinta su LSMU organizuojamomis studijų programomis
anglų kalba, priėmimo tvarka norintiems stoti į LSMU. Taip pat bus kalbama
apie užsienio studentų dinamiką universitete bei priimtųjų geografiją. Vėliau
bus suteikta galimybė užduoti klausimus.

Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (iki 2010 rugsėjo – Kauno medici-
nos universitetas) Tarptautinių ryšių ir studijų centre Kristina Kavaliauskaitė
dirba jau penkeri metai, o tarptautinių ryšių sferoje – 10 metų. Universitete
mergina yra atsakinga už tarptautinių studentų akademinių reikalų tvar-
kymą, jų studijų organizavimą, padeda studentų priėmimo metu, organizuoja
studentų renginius ir studijų įvadą naujai atvykusiems.

LR gen. konsulato Čikagoje info

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„Ar atsimeni, kaip mes linksmai stovyklavome?“

2013 m. jubiliejinės stovyklos vadovai posėdyje vasario 27 d.

v.s. Edžio Leipaus nuotr.

V.S. ALĖ NAMIKIENĖ

Skautybės įkūrėjas Robert Baden-Powell sakydavo, kad skautai dviejų savačių stovyklai ruošiasi 52 savaites. 95-uosius metus švenčianti lietuviškoji skautija jau taip įgudusi šiame darbe, kad juokais galime teigti – 52 savaites stovyklos laukiame ir 52 savaites (kiti ir metų metais) prisiminimais gyvename. O tie prisiminimai, kaip Maironio eilėraštyje – „vienas už kito brėško ir švito anapus ribos!“

1968 m. švenčiant 50-ąją Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo ir lietuvių skautų įkūrimo sukaktį, V Tautinė stovykla vyko Rako stovyklavietėje, MI. Stovyklavo arti 1,400 skautų ir skaučių, o jubiliejinį savaitgalį mūsų buvo net 3,000. Tada susitikome su daugeliu buvusių lietuviškosios skautybės kūrėjų. Matėme, kaip jie sveikinosi ir džiaugėsi vėl susitikę.

Skautininkų sueigoje, vėliavų kalnelyje „Aušros vartų“ tunto rajone, ratu susėdusios buvusios vienos pirmųjų Skaučių seserijos vadovės dalijosi prisiminimais. „Ar jūs atsimenate, kaip mes ‘Gervelę’ šokome 1938 m. Tautiniame Pažaislyje?“ – užklausė v.s. Valė Barmienė, atvykusi iš Los Angeles. Nušvito veidai. Sustojo visos rateliu ir sušoko „Gervelę“ – po 30-ties metų. Tos sesės, daug rizikuodamos, palaikė ryšius su likusiomis okupuotoje Lietuvoje, kiek galėdamos jas rėmė. V Tautinės stovyklos proga jos gavo siuntinėlių iš Lietuvoje likusiųjų – tris Vilniaus verbas ir juostą. Trumpame laiškelyje – „Žinome, kad rinksitės didelę šventę, tai siunčiame tris Vilniaus verbas šventiniam stalui papuošti, o juostą gal kur pakabinsite...“ Seserijos dienoje šv. Mišias laikė kun. s. Pranas Garšva. Ant altoriaus po Rako ažuolais sesės pastatė tas tris verbas, juostą pakabino prie vėliavos. Daugelis jų meldėsi ašarodamos.

O jaunimas... Tam tūkstančiui jaunuolių, jau gimusių išeivijoje, tai buvo ne prisiminimai, o gyvoji lietuviškoji skautybė. Jie vos spėjo bėgti per partizanų vakarus, ruošti Lietuvos istorijos montažus bei žaidimus.

Seserijos rajone šventė aukštaičių, žemaičių, dzūkių, klaipėdiečių dienas; Brolijoje vienetai „karaliavo“ pilyse. „Kauno“ pilyje skautai iš Detroit, vadovaujami v.s. Česlovo Anužio, pastatė pačius aukščiausius stovykloje vartus, „Ariogalos“ pilies karžygiai – skautai iš Kanados – nustebino visus skudučių koncertais, o į „Lituanicos“ tunto „Liškiavos“ pilį galėjai įeiti tik per pakeliamą tiltą.

Ne vienas pagalvojome, ar neišbaidysime mūsų vaikų per tą „lietuviybę“. Neišbaidėme. Lietuviškoji skautija gyvuoja, ir šiais metais jau švenčia 95-tąją sukaktį.

siminimus, Gintas Taoras dabar yra Lietuvių skautų sąjungos Tarybos pirmininkas. Jis anksčiausiai stojo prie darbo – 1988 m. VII Tautinėje stovykloje buvo stovyklos ūkio viršininku, 1993 m. Jubiliejinėje stovykloje (vėl Rake) – Brolijos stovyklos viršininku, būdamas ir LSB vyr. skautininko pavaduotoju. Šiais, 2013 m., švenčiant 95-ąją lietuviškosios skautybės sukaktį, v.s. fil. Gintas Taoras bus Jubiliejinės stovyklos viršininku.

Kas penkeri metai ruošti šias didžiąsias Tautines, Jubiliejinės sto-

vyklas yra sunkus darbas, didelė atsakomybė, nemažos išlaidos. Bet jos – kaip ta vyšnia ant skautiškųjų stovyklų kasmetinio torto. Tik vėliau pajuntame kai kurių akimirų svarbą. Po čia minimos V Tautinės stovyklos, kuri vyko 1968 m., į Jubiliejinę, netoli Cleveland, susirinkome 1973 m. Akimirka iš jubiliejinės dienos – vėliavų nuleidimui į aikštę atžygiavo daugiau kaip 900 skautų, skaučių. Iš Brazilijos stovyklon atvykęs s. Antanas Saulaitis, SJ pasiūlė surengti didžiųjų stovyklų dalyvių sutikimą. Iškviesti I Tautinės stovyklos dalyviai – į aikštę išėjo septyni. Toliau vyko 1933 m. sąskrydis Palangoje, II Tautinė 1938 m. ... Ratelis vis didėja. Paminėjus 1948 m. III Tautinę stovyklą, kuri vyko Vokietijoje – dalyvių veidai jau jaunesni, ratas – jau žymiai didesnis. 1958 m. Tautinė prie Detroit, 1963 m. Jubiliejinė – sušvinta jau ir mėlyni, violetiniai kaklaraiščiai, iš skirtingų rikiuotės dalių išbėga į aikštę ir jungiasi į ratą. Matau, kaip sunerimsta jaunos eilės, lyg lenktynėms pakrypsta į priekį ir laukia... 1968 m. Tautinė stovykla! Suūžia kaip giria iš džiaugsmo, ir šimtai puola į aikštę, imasi už rankų ir tik sukasi, sukasi ratai, kaklaraiščiai – žali, violetiniai, mėlyni, geltoni... (Apie šią akimirką rašiau 1973 m. „Skautų aide“ – A. N.)

Sveikinu mūsų seses ir brolius vadovus, baigiančius pasiruošti Jubiliejeinei stovyklai, taip pat linkiu sėkmės ir skautų tėveliams, už galimybę jų vaikams atvykti į šią stovyklą.

Grupė vyrų „Camp Giraite“ stovykloje Ashford, CT, gegužės 17–19 dienomis.

Daivos Kezienės nuotr.

Didžiojoje V Tautinės stovyklos eisenoje „Liškiavos“ pilies rajono priekyje komendanto pareigose žygiavęs jaunuolis Gintaras Plačas, po 40 metų vadovavo Lietuvių skautų sąjungai, 2008 m. buvo IX Tautinės stovyklos viršininku. Vienoje tos didžiosios eisenos nuotraukoje skilties gairėlę nešanti „geltonšlipsis“ Dalia Stelmokaitė (Trakienė) po 35 metų buvo Skaučių seserijos Vyriausioji skautininkė, vadovavusi Seserijos rajonams 2003 m. Jubiliejinėje ir 2008 m. Tautinėje stovyklose. „Pilėnų“ pilyje buvo įsikūrę skautai iš Cleveland. Ir tas ramus jaunuolis, pagal senų vadovų pri-

PRAŠOME REGISTRUOTIS

Čikagos lietuvių skautų tuntai: „Aušros vartų/Kernavės“, „Nerijos“ ir „Lituanica“ – š. m. liepos 7–14 d. kviečia į vasaros stovyklą „Patyrimų šalis“ Rako miškuose. **Registracija baigiasi gegužės 31 d.** Anketos – stovyklos tinklalapyje: www.rakas.org arba kreipkitės į tuntininkus:

„Aušros vartų/Kernavės“ tunto tuntininkė: s. fil. Nida Petronienė: petroniai@yahoo.com, tel. 708-421-7810

„Nerijos“ tunto tuntininkė j.s. Vilija Sutkutė-Kielienė: vkliela@sbcglobal.net, tel. 630-939-0746

„Lituanica“ tunto tuntininkas ps. fil. Audrius Viktoras: audvik@bcglobal.net, tel. 630-832-2796

Stovyklos tinklalapyje rasite ir informaciją apie Lietuvių Skautų sąjungos ruošiamą Jubiliejeinę stovyklą, kuri įvyks **Camp Manatoc, Peninsula, OH rugpjūčio 7–17 d.**

Išlydėjome a. a. Antaną Osteiką

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

*Visos mūsų mintys, mūsų viltys
Prie gimtosios žemės ir namų,
Ten sušalę grįžtame sušilti
Iš visų pasviečių svetimų.*

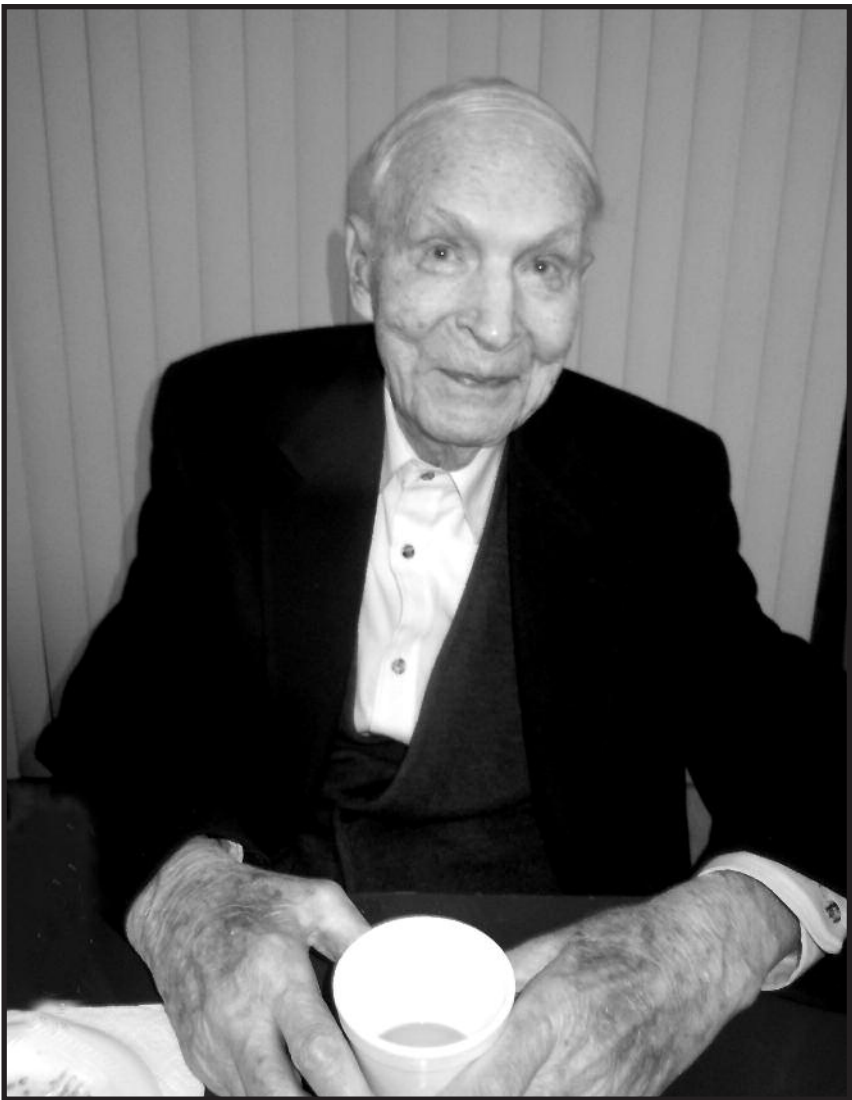
*Visos mūsų maldos kasdieninės:
– Viešpatie, duok tėviškės dangaus...
Tik tenai pailsusios krūtinės
Po visų kelionių atsigaus.*
(B. Brazdžionis)

Su Antanu ir Valentina Osteikomis susipažinau prieš penkiolika metų, kai susižiedavau su savo dabar jau a. a. vyru Rimgaudu Švoba. A. ir V. Osteikos buvo jo tėvų a. a. Jono ir Joanos Švobų kaimynai ir artimi draugai. Jie buvo graži, nuoširdi, visuomet gerai nusiteikusi ir draugiška pora. Po sunkios ligos 1999 m. spalio 1 d. Viešpaties angelas pašaukė Valentina Osteikienę į Dievo namus. O beveik po keturiolikos metų, balandžio 25 d. iš savo namų Warren, Michigan, į Dievo namus susitikti su savo žmona a. a. Valentina ir sūnumi a. a. Antanu Gediminu iškeliavo ir Antanas Osteika.

Antanas Osteika gimė 1915 m. rugsėjo 21 d. Mažeikiuose, Lietuvoje. 1938 m. baigė 19-tąją Karo mokyklos laidą. Karšta meilė nuvedė jaunuolius Valentina ir Antaną Osteikas prie altoriaus Vilniuje. Tačiau neilgai jie džiaugėsi ramiu šeimyniniu gyvenimu Lietuvoje. Kaip ir nemažai kitų lietuvių, Antrojo pasaulinio karo metu 1944 m. Antanas ir Valentina su sūneliu Antanu Gediminu pasitraukė į Vakarų Vokietiją, kur apsigyveno Kempten, pabėgėlių stovykloje. 1949 m. šeima imigravo į JAV ir apsigyveno Detroit, Michigan. Čia Osteikos susikūrė jaukią šeimyninę aplinką, rūpestingai auklėjo sūnų Gediminą, ugdė meilę kenčiančiai Lietuvai, artimui, mokė atjausti nelaimingus. Jų vienintelis sūnus Antanas Gediminas baigė aukštuosius mokslus ir pradėjo savarankišką gyvenimą. Deja, sunki liga pakirto daug pasiekti žadėjusį jaunuolį. Vienintelio sūnaus netektis sukrėtė tėvus, padarė juos dar jautresniais artimui ar reikalingiems pagalbos.

A. a. Antanas Osteika dirbo braižytoju-projektuotoju „Chrysler“ automobilių bendrovėje. 1981 m. jis išėjo į užtarnautą pensiją.

A. ir V. Osteikos buvo uolūs Šv. Antano lietuvių parapijos nariai. Velionis – ilgametis lektorius, o a. a. Valentina ilgus metus giedojo parapijos bažnytiniame chore ir moterų ansamblyje. Jie rėmė lietuvišką veiklą, radijo valandėles ir įvairias organizacijas. Antanas Osteika buvo BALF'o (Bendro Amerikos lietuvių fondo – United Lithuanian Relief Fund) narys. Jis rėmė Lietuvos Vyčius bei

šios buvusios organizacijos padalinio „Aid to Lithuania, Inc.“ („Pagalba Lietuvai“) veiklą.

Dėl Antano Osteikos mirties užuojautą pareiškė šios organizacijos: LR garbės konsulas Detroit, Šv. Antano parapijos taryba ir parapijiečiai, JAV Lietuvių Bendruomenės Detroit apylinkė, Lietuvos Vyčių 102 kuopa bei „Lietuviškų melodijų“ radijo programa.

Antano Osteikos laidotuvių apeigomis rūpinosi velionio šeima ir draugas Robertas Janšauskas. Laidojimo namų Val S. Bauza direktorė Yolanda Zapackiene rūpinosi laidotuvėmis, kurios įvyko gegužės 17 d., penktadienį, Dievo Apvaizdos lietuvių bažnyčioje, Southfield, MI.

Velionis skendėjo daugybėje gėlių. Ant karsto buvo padėtos a. a. Antano Osteikos giminės – Mažeikių – miesto ir bažnyčios nuotraukos.

Gedulingas šv. Mišias atnašavo Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos lietuvių parapijų klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas. Mišių metu vargonavo ir giedojo Rita Giedraitienė, kartu su ja giedojo Vida Puškorienė. Šv. Raštą lietuviškai skaitė šeimos

draugas Algis Kaunelis, o angliškai – dukterėčia Rita Kushla.

Savo pamoksle kun. Gintaras Antanas Jonikas prisiminė, kad a. a. Antanas buvo mielas, paslaugus, malonus ir nuoširdus žmogus. Jiedu kartu švėsdavo vardines per Šv. Antano šventę Šv. Antano parapijoje. A. a. Antanas Osteika buvo garbingas ir kultūringas žmogus, nieko neižėdžiantis. Taip pat – tikras lietuvis ir pasišventęs katalikas. Kleb. kun. G. A. Jonikas pasidalino savo mintimis apie tai, kai paskutinį kartą lankėsi pas a. a. A. Osteiką, kad suteiktų jam paskutinį patepimą. Dėkojame jam už jo gyvenimą. Atiduodame jį į Dievo rankas. Jauskimės laimingi, kad jis buvo tarp mūsų. Klebonas kun. G. A. Jonikas padėkojo giminėms, šeimos draugams, jo globėjams ir Šv. Antano parapijiečiams už jų paramą velioniui.

Laidotuvių Mišios baigtos giesme „Parveski, Viešpatie“. Mišiose dalyvavo beveik šimtas žmonių.

***

Buvo labai graži, šilta diena. Po Mišių 40-ies automobilių procesija palydėjo a. a. Antaną Osteiką į Šv. Kapo (Holy Sepulchre) ka-

pines, kur velionis buvo palaidotas šalia žmonos Valentinos ir sūnaus Gedimino Antano. Ant karsto giminės ir dalyviai padėjo žiupsnelį žemės iš A. Osteikos giminės – Mažeikių.

Į šermenų pietus Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centrą atvyko per 80 žmonių. Šeima išreiškė padėką už dalyvavimą laidotuvių Mišiose, aukas Dainavos stovyklai, Manchester, MI, „Lietuviškų melodijų“ radijo valandėlei.

Pasiilgsime a. a. Antano Osteikos švelnių žodžių, geros širdies, šypsnių ir meile spindinčių akių.

Ilsėkis ramybėje, mielas ir brangus Antanai. Su Dievu!

Giliai nuliūdę liko: brolienė Emilija Osteikienė ir dukterėčios Rita Kushla, Loretta Sanders bei Christine Haskins su šeimomis, šeimos draugas Robertas Janšauskas ir giminės Lietuvoje: Vanda Milieškienė, Donatas Milieška, Irena Ryliškienė, Ona Bolišaitė, ilgametė globėja Regina Balčiūnaitė Lietuvoje bei kiti giminės, draugai ir bendraminčiai Amerikoje.

Punske bus uždarytos dvi lietuviškos mokyklos

Gegužės 17 dieną Punsco valsčiaus taryba priėmė sprendimą dėl trijų lietuviškų mokyklų Punsco valsčiuje likimo. Buvo nuspręsta uždaryti Navinykų ir Pristavonių mokyklas. Palikta tikta Vidugirių mokykla.

Priimdama tokį sprendimą Punsco valsčiaus taryba neatsižvelgė į prieš posėdį gautą 25-ių Seimo narių kreipimąsi į Punsco valsčiaus viršaitį ir tarėjus dėl Pristavonių, Vidugirių ir Navinykų mokyklų išsaugojimo.

Seimo narių laiške rašoma: „Labai apgailestaujame, kad Lenkijos Respublikos institucijos neužtikrina reikiamo lietuviškų pagrindinių mo-

kyklų tinklo finansavimo ir kad Lietuvos Respublikos vyriausybė iki šiol neįvykdė pažado per Antano Barausko fondą skirti 400,000 litų sumą, minimaliai reikalingą, kad šios mokyklos galėtų ir toliau veikti. Informuojame Jus, kad Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras garantavo Seimo nariams, kad ši suma bus artimiausiu metu pervesta į fondą, ir prašome tarybos posėdyje nepriimti sprendimų dėl aukščiau minėtų mokyklų uždarymo arba reorganizavimo. Dėsime visas pastangas, kad ateityje šie klausimai būtų sprendžiami iš esmės ir valstybiniu lygiu.”

Buvusi Lenkijos Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkė, žur-

nalo „Aušra“ vyriausioji redaktorė Irena Gasperavičiūtė komentuodama tokį sprendimą sakė:

„Kuo vadovavosi tarėjai balsuodami, sunku pasakyti, bet tikrai ne bendruomenės interesu. Niekas nesitikėjo tokio sprendimo, juolab kad Lietuva skyrė paramą. Taip pat Punske viešėjės Lenkijos švietimo viceministras minėjo apie galimybę ateityje keisti finansavimą, o šiems metams berods iš Lenkijos administravimo ir skaitmeninimo ministerijos bus skirta papildomai lėšų šių mokyklų išlaikymui. Lietuvių Bendruomenei tai didelė netektis, nes tai paskutinės lietuviškos mokyklos. Pavyzdžiui, Navinykų mokykla yra pačiame valsčiaus centre, todėl patogų iki jos pavežėti aplinkinių kaimų vaikus. Beje, šioje mokykloje buvo apie 30 mokinių, vadinasi, tai ne pati mažiausia mokyklėlė.”

„Vilnijos“ draugijos pirmininko

pavaduotoja Nijolė Balčiūnienė idėjusi daug pastangų, kad būtų išsaugotos visos 3 lietuviškos mokyklos Punsco krašte, apie valsčiaus tarybos sprendimą atsiliepė taip: „Nepaisant visų pastangų, nepaisant 25-ių Seimo narių rašto, kad nenaikintų nei vienos iš trijų mokyklėlių, šiandien valsčiaus tarėjai priėmė patį blogiausią sprendimą iš trijų galimų variantų. Nuspręsta uždaryti pačią didžiausią – Navinykų mokyklą, kurioje mokėsi 28 vaikai, bei Pristavonių su 9 vaikais. Paliekama Vidugirių mokykla su 13 mokinių, lankančių 1–4 klases.”

Punskiečiai išsakė savo nepasitikėjimą Punsco valsčiaus seniūnu V. Liškausku: „Punsco viršaitis ir visa taryba vykdo Lenkijos politiką ir tik tai juokiasi iš lietuviškų organizacijų”, – sakė viena šio krašto lietuvių išsaugojimu besirūpinanti punskietė.

Jonas Vaiškūnas, www.alkas.lt

„Jau baigės paskutinė pamoka, kurios tema – išsiskyrimas...“

Abiturientų išleistuvės Čikagos lituanistinėje mokykloje

ČLM XXI laidos abiturientai.

KARILĖ VAITKUTĖ

Štai ir vėl gegužis, ir vėl žydi pie-nės, svaiginančiai kvepia alyvos, vėl saulė vilioja į kiemą, į laukus, nebesinori nei prie vadovėlių, nei prie kompiuterių sėdėti. Ir mokslo metų pabaiga jau čia. Atrodo, nespėjome nė mirktele, o metai pralėkė, praskriejo, nuplasnojo... Čikagos lituanistinės mokyklos dešimtokams šie metai – paskutiniai. Tie, kurie mokyklą lankė nuo Kiškių darželio klasės turėtų stebėtis: kaip mes sugebėjome trylika metų kiekvieną šeštadienį praleisti čia – mokyklos klasėje? Kaip greitai praėjo trylika metų!

Mokslo metų užbaigimo ir abiturientų išleistuvių šventė prasidėjo ryte Tėvų jėzuitų koplyčioje, kur mokyklos dvasios vadovas kun. Antanas Gražulis, SJ patarė dešimtokams bei visiems kitiems kasdien išeinant iš namų su savimi nepamiršti pasiimti tiesos, meilės, gerumo. Taip pat kunigas palinkėjo vaikams niekada gyvenime nesusirgti viena baisiausių ligų – egoizmo liga, kai visas žmogaus gyvenimas ima sukintis tik apie „aš, mano ir man“. Kunigas pasidžiaugė, kad dešimtokai baigė mokyklą ir joje daug išmoko, tačiau palinkėjo neužmiršti, kad žmogus mokosi visą gyvenimą, o išmoksta tik mažytę dale-

lytę to, ką galima išmokti.

Jaunimo centro didžiojoje salėje susirinko mokinukai nuo trečios klasės iki abiturientų. Atėjo mokytojai, tėveliai, svečiai, norėjusieji pasveikinti mokyklą baigiančiuosius. Iškilmingoji dalis prasidėjo vėliavų įnešimu bei Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos himnų giedojimu. Paskutinį skambutį ir abiturientų atestatus į salę atnešė pirmokėliai. Mokyklos direktorė Laima Apanavičienė, kuri pernai perėmė vadovavimą šiai, šiemet jau dvidešimt pirmąją abiturientų laidą išleidusiai mokyklai, savo kalboje pastebėjo, kad mokykla, tai gyvas organizmas, kuris auga ir nuolat keičiasi. Auga vaikai, keičiasi mokytojai. Tačiau šis organizmas visada gyvas ir nuostabus. Direktorė taip pat įteikė pagyrimo raštus ir apdovanojimus JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo tarybos rašymo konkurso laimėtojams Ugnei Jurgaitytei bei Dominykui Kondratui. Smagu, kad šioje mokykloje mokosi vaikai, kurių lietuvių kalbos įgūdžiai yra vieni geriausių visoje Amerikoje. Už šimtaprocentinį lankomumą pagyrimo raštus gavo trys mokyklos mokiniai – Klaidas, Vincentas ir Aistė. Beje, Vincentas mokyklą be praleidimų lankė trejus metus iš eilės. Taip pat buvo įteiktos JAV LB

Laimos Apanavičienės nuotraukos

Švietimo tarybos dovanėlės mokykloje penkerius, dešimtį, penkiolika ir dvidešimt metų dirbančioms mokytojoms, kurių buvo net šešios. Mokinius sveikino Jaunimo centro valdybos pirmininkė Neringa Aleksonienė ir buvusi mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė. Abiturientams buvusi direktorė įteikė po skaisčiai geltoną žiedą, kuris priminė saulę. Šie žiedai, J. Dovilienės žodžiais, turėtų niūrią dieną mokiniams priminti, kad jie yra mylimi, jais yra didžiuojamasi. Gražius prisiminimus apie mokyklą abiturientai galės nešiotis kaip saulę širdyje visą savo gyvenimą.

Nors šventės metu daugiausiai dėmesio buvo skiriama dešimtokams, tačiau taip pat buvo įvertinti šeštokai, nes jie baigė pradinę mokyklą. Šeštokų mokytoja Asta Katulytė perskaitė ČLM pedagogų tarybos nutarimą, o mokyklos direktorė ir tėvų komiteto pirmininkė Marytė Adamonis įteikė mokiniams lankymo diplomus ir knygas. Tikėsimės, kad po ketverių metų visi šiemetiniai šeštokai sėdės abiturientų suoluose.

Dešimtokams diplomus ir atminimo dovanas teikė mokyklos direktorė Laima Apanavičienė ir pavaduotojos Audronė Sidaugienė ir Loreta Timukienė. Šiais metais abiturientų laidą neįprastai didelė – mokyklą baigė net dvidešimt keturi mokiniai.

Abiturientų programa prasidėjo dešimtokų koncertiniu numeriu. Po to į sceną buvo sukviesti visi mokytojai, kuriems yra tekę mokyti šiemetinius dešimtokus. Susirinko didžiulis pulkas mokytojų, kuriems dešimtokai negailėjo gražių žodžių, sveikinimų ir įteikė gėlių. Na o patiems dešimtokams dovanėles įteikė jų auklėtojos Lina Tumasonienė ir Jovita Bičkienė. Mokiniai gavo po simbolinę dovaną – molinį paukštelį. Gražiausią eilėraš-tuką abiturientams pasakė pirmokai: „Čia jūs šokot ir dainavot, pirmą penketuką gavot, daug lietuviškai išmokot, o dabar jūs – dešimtokai.“ Tikrai, nei pridėsi, nei atimsi.

Dešimtokai tradiciškai perdavė mokyklos raktą devintokams. Taip pat įteikė testamentą visų klasių mokiniams. Kiškių darželio vaikučiams linkėjo neraudoti atsiskyrus nuo mamų ir įteikė dėžę juoko, Vaikų ratelio vaikučiams linkėjo turėti daug užgaidų, Darželio vaikams – išmonės,

Išeidami iš mokyklos abiturientai padovanojo tautiškas lėles.

Atestatus į sceną atnešė ir paskutiniu skambučiu dešimtokus pasveikino pirmokėliai Greta Stanevičiūtė ir Tomas Adomaitis.

pirmokams linkėjo stiprybės, antrokams – drąsos, trečiokams – nepamiršti rašyti nosinių, ketvirtokams – sužinoti kuo daugiau žodžių, penktokams – išmokti visus linksnius, šeštokams dešimtokai paliko naujieną – mokykla dar nesibaigė, mokytis teks dar ketverius metus. Septimtokams dešimtokų prisakymas buvo laikytis ramumo, aštuntokams – mokytis istoriją, o devintokams abiturientai paliko teisių dėžę, kad šie žinotų savo teises mokykloje. Na o didžiausią dėžę savo testamente abiturientai paliko mokytojams. O šioje dėžėje – kantrybė, kurios mokytojams dar tikrai reikės, nes mokinukų laukia dar labai daug.

Po programos visi mokinukai, pasiėmę pažymių knygeles, ėjo namo, o dešimtokai rinkosi Jaunimo centro kavinėje, kur žiūrėjo savo gyvenimo nuotraukas, šoko ir vaišinosi. Mokinius specialiai jiems paruošta žaisminga programa linksmo visų mokinių ypatingai mėgstamas istorijos mokytojas Juozas Malickas ir mokytoja Milda Razumaitė. Beje, reikia pasakyti, kad mokyklos koridorius, salę ir kavinę dar penktadienio vakarą puošė visur suspėjančios mokyklos mokytojos ir abiturientų tėveliai.

Linkime mokyklai dar daug daug abiturientų laidų. Tegul pasididžiuoju švyti mokinių ir jų tėvėlių veidai, tegul džiaugsmas skleidžiasi mokytojų širdyse. Ir visa tai – vardan tos Lietuvos.

Iš k.: Klaidas Valinskis, Aistė Leskauskaitė ir Vincentas Reneckis per visus 2012–2013 mokslo metus nepraleido nė vienos pamokos.

„DRAUGO“ LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Mokslo metų baigimo šventė New York

LAURA ŽILIAJEVAITĖ

2013 m. gegužės 18 d. New York Švč. Mergelės Marijos Apsireiškimo parapijoje vyko Maironio lituanistinės mokyklos (MLM) mokslo metų baigimo šventė, kurios metu buvo perskaitytas Lietuvos Respublikos užsienio (URM) reikalų ministro Lino Linkevičiaus padėkos žodis ilgametei šios lituanistinės mokyklos direktorei Faustai Šinkūnienei. „Nuoširdžiai dėkoju už Jūsų nenuilstamą darbą ir už visas pastangas išsaugant lietuvių užsienyje. Tik Jūsų nesavanaudiškų pastangų dėka toli nuo Lietuvos gyvenantys mūsų tautiečiai šiandien taria lietuvišką žodį, skaito lietuviškai ir laiko save lietuviais“, – rašoma URM ministro laiške. Iškilmių metu LR generalinio konsulato New York trečioji sekretorė Laura Žiliajevaitė įteikė URM įsteigtą dovaną vienam iš viktorinos apie Lietuvą laimėtojų – New York University studentui Jeremy Lin, kuris taip pat mokosi MLM suaugusiųjų grupėje. Renginio metu buvo pristatyta naujoji MLM direktorė, New York Brooklyn-Queens apylinkės pirmininkė Rasa Sprindys. Mokslo metų užbaigimo šventėje šios mokyklos abiturientėms – Emilijai Milukaitei ir Kristai Angeliadis LR generalinio konsulato New York trečioji sekretorė L. Žiliajevaitė įteikė MLM baigimo diplomus. Nors abi merginos gimusios JAV, jos puikiai kalba lietuviškai.

Susirinkusiuosius taip pat sveikino JAV LB Švietimo tarnybos pirmininkė Daiva Navickienė, JAV LB New York apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė, naujoji mokyklos direktorė Rasa Sprindys, mokyklos tėvų komiteto atstovai. JAV LB Brooklyn-Queens apylinkės valdybos narys Arūnas Tirkšliūnas apylinkės vardu lituanistinei mokyklai paremti įteikė 500 dol.

Maironio lituanistinės mokyklos (New York) vaikučiai ir mokytojai.

Arūno Tirkšliūno nuotr.

Dviguba šventė Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje

Vitalijos Virbutienės, Inos Petokienės ir Arianos Žukaitės fotoreportažas

Gražų šeštadienio rytą, gegužės 11 d., Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokiniai, jų mamytės ir močiutės rinkosi į salę, kur vyko rytmetys „Tau, mamytė“, skirtas Motinos dienai paminėti. Visi mokyklos mokiniai, nuo mažiausių kiškučių iki vyresniųjų mokinių dešimtokų, savo mamytėms ir močiutėms skaitė sveikinimo šūkius, dainavo linksmas daineles, šoko, deklamavo eilėraščius, dovanojo gėles. Salę išpuošė savo mamų piešiniais. Mokyklos tėvų komitetas pasirūpino vaisėmis. Buvo daug gražaus šurmilio ir džiaugsmo. Rytmetį organizavo 2 klasės mokytojos Reda Perevičienė ir Evelina Kedienė.

Nuotraukose: mamytės sveikina pirmokėliai. Kitoje nuotraukoje (iš kairės): mokytojos Reda Perevičienė, Evelina Kedienė ir mokyklos direktorė Marytė Newsom taip pat dalyvavo Mamų šventėje.

Gegužės 12 d., sekmadienį, Los Angeles Šv. Kazimiero bažnyčioje vyko šeimų ir jaunimo šv. Mišios, kurias atnašavo parapijos klebonas Tomas Karanauskas. Šv. Mišių metu Pirmąją Komuniją priėmė 22 Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vaikučiai. Visus metus vaikai kruopščiai ruošėsi Pirmajai Komunijai – mokėsi maldų, giedojo giesmes, žiūrėjo filmukus apie Jėzų, bažnyčioje kalbėdavosi su klebonu Tomu, namuose darė įvairius projektus. Kas mėnesį vykdavo vaikų Mišios, skirtos Pirmosios Komunijos vaikučiams. Vaikučius ruošė mokytoja Sigita Newsom.

Norime padėkoti parapijos klebonui Tomui, mokytojoms Redai Perevičienei, Evelinai Kedienei, muzikos mokytojui Kęstučiui Daugirdui, vaikučių tėveliams ir tikybės mokytojai Sigitai Newsom.

Šv. Mišių metu klebonas Tomas pasidžiaugė, kad toks gausus būrys vaikučių priėmė Pirmąją Komuniją, kartu palaimindamas visas mamas Motinos dienos proga ir vaikučius, priėmusius Pirmąją Komuniją.

LIETUVA IR PASAULIS

Zagrebe atidarytas Lietuvos ambasados skyrius

Lietuvos ambasados skyriaus Zagrebe atidarymo akimirka.

URM nuotr.

Zagrebas (ELTA) – Atidarytas Lietuvos ambasados Austrijoje skyrius Zagrebe. Iškilinėse dalyvavo Seimo pirmininkas Vydas Gedvilas ir Kroatijos užsienio reikalų ministrė Vesna Pusic. Su pirmuoju oficialiu vizitu Kroatijoje viešintis Seimo pirmininkas savo sveikinimo kalboje pabrėžė, kad Lietuvos pirmininkavimo ir Kroatijos narystės ES pradžią žyminti liepos 1-oji dar labiau suartins abi šalis. Kroatijos užsienio reikalų ministrė priminė, kad Vilniuje netrukus duris taip pat atvers Kroatijos ambasados Švedijoje skyrius. Už asmeninį indėlį į dvišalių santykių puoselėjimą V. Gedvilas ministrei įteikė aukščiausią Lietuvos užsienio reikalų

ministerijos žinybinį apdovanojimą – garbės ženklą „Lietuvos diplomatijos žvaigždė“. Lietuvos ambasados skyriaus Zagrebe įsteigimas Suomijos ambasados patalpose – puikus glaudaus Šiaurės ir Baltijos šalių bendradarbiavimo pavyzdys įgyvendinant 2011 m. pasirašytą memorandumą dėl diplomatų darbo kitos šalies diplomatinės atstovybės patalpose. Šio susitarimo įgyvendinimas padeda mažesnėmis sąnaudomis plėsti diplomatinio atstovavimo tinklą bei ginti Šiaurės ir Baltijos valstybių piliečių interesus užsienyje. Ambasados skyriuje dirbsiantis Lietuvos diplomatas padės užtikrinti valstybės interesus Kroatijoje.

Premjerui įteikti parašai dėl pacientų teisių

Vilnius (BNS) – Premjerui Algirdui Butkevičiui gegužės 21 d. įteikta 30,000 Lietuvos gyventojų parašų dėl pacientų teisių užtikrinimo. Vyriausybės prašoma užtikrinti gyventojų teisę pasirinkti privačią arba valstybės gydymo įstaigą, gydytoją bei gauti finansavimą už paslaugas iš ligonių kasų valstybinėse ir privačiose įstaigose. Pasak Lietuvos pacientų organizacijų atstovų tarybos pirmininkės Vidos Augustinienės, kreiptis į Vyriausybę privertė sveikatos apsau-

gos ministro Vytenio Povilo Andriukaičio išsakyti planai dėl pokyčių sveikatos apsaugos sistemoje. Jeigu sveikatos sistemoje rengiamos permainos, jos turėtų būti daromos pirmausia atsižvelgiant į pacientų poreikius. Tai, kad per gana trumpą laiką pilietinę iniciatyvą „Teisė pasirinkti“ savo parašais parėmė net 30,000 žmonių, parodo, jog ministro V. P. Andriukaičio planams dauguma gyventojų nepritaria.

Kultūros darbuotojams didės algos

Vilnius (ELTA) – Nuo kitų metų didės atlyginimai kultūros darbuotojams bei kai kuriems teisėsaugos srityje dirbantiems pareigūnams. Ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius sakė, kad yra numatyta didinti atlyginimus tiems darbuotojams, kurių darbo užmokestis šiuo metu yra santykinai mažiausias. Tai yra kultūros darbuotojai bei kai kurie statutiniai pareigūnai, dirbantys teisėsaugoje. Ministras pirmininkas teigė, jog atlyginimai bus didinami ne tik kitąmet, rengiama trimetė atlyginimų kė-

limo programa. Pas premjerą apsilankę kultūros darbuotojai sulaukė pažado pakelti jų atlyginimus iki pedagogų algų dydžio. Vidutiniškai kultūros sektoriaus darbuotojas gauna kiek daugiau nei 1,000 Lt. Pasak kultūros ministro Šarūno Biručio, iš pradžių algos kultūros darbuotojams bus padidintos apie 244 Lt. Didinimas numatytas būsimiems trejiems metams, kad žmonės žinotų, kaip keisis jų darbo užmokestis ne tik 2014 m., tačiau ir 2015 bei 2016 metais.

2014-ieji paskelbti Teatrų metais

Vilnius (BNS) – Seimas 2014-uosius paskelbė Teatrų metais. Seimas dėl to priėmė nutarimą, taip įvertindamas teatro vaidmenį ugdant kultūrinį sąmoningumą, pabrėždamas Lietuvos teatro meninės kūrybos plėtrą, kultūros prieinamumo didinimą bei visuomenės kūrybiškumo skatinimą. Pagal gegužės 21 d. priimtą nutarimą, taip pat Vyriausybei siūloma sudaryti

Teatrų metų komisiją, kuri iki šių metų rugsėjo 1 dienos parengtų ir patvirtintų Teatrų metų programą bei pradėtų parengiamuosius darbus jai įgyvendinti. Be to, Vyriausybė raginama 2014 m. valstybės biudžete numatyti lėšų Teatrų metų komisijos sudarytai ir patvirtintai programai įgyvendinti.

EP ragina apsaugoti žiniasklaidą nuo politikų ir lobistų spaudimo

Strasbūras (ELTA) – Siekdama apsaugoti žiniasklaidą nuo valdžios ir lobistų kišimosi, Europos Sąjunga (ES) turi stebėti valstybių teisės aktus, kuriais reguliuojama žiniasklaidos veikla, o prireikus – įsikišti, sakoma gegužės 21 d. priimtoje Europos Parlamento (EP) rezoliucijoje. Kartu raginama persvarstyti ES garso ir vaizdo žiniasklaidos paslaugas, didinti žiniasklaidos nuosavybės skaidrumą bei gerinti žurnalistų darbo sąlygas. Europarlamentarai ypač susirūpinę dėl to, kad Europoje trūksta žiniasklaidos priemonių nuosavybės skaidrumo. Jie siūlo ES teisinėmis priemonėmis apsaugoti žiniasklaidos pliuralizmą ir mažinti žiniasklaidos priemonių sutelkimą. Siūloma reikauti, kad žiniasklaidos atstovai suteiktų šalių įstaigoms ir visuomenei

pakankamos informacijos apie jos savininkus ir faktiškus galutinius pelno gavėjus. Europarlamentarai pažymi, kad žiniasklaidą reguliuojančios įstaigos turi būti nepriklausomos ir steigiamos pačios žiniasklaidos, o žiniasklaidos organizacijų vadovų, valdybų, žiniasklaidos tarybų ir reguliuojančių įstaigų paskyrimas turi remtis nuopelnais ir patirtimi, o ne politiniais ar kitais šališkais kriterijais. Parlamentas ragina ES valstybes įstatymais užtikrinti minėtų vienetų nepriklausomumą nuo politinės įtakos. Kartu siūloma persvarstyti ES garso ir vaizdo žiniasklaidos paslaugas: įtraukti į ją minimalius saviraiškos, informacijos ir žiniasklaidos laisvės, taip pat rinkimų ir referendumų agitacijos nešališkumo taisykles.

Kinija žadėjo gerinti santykius su Indija

Naujasis Delis (BNS) – Kinijos ministras pirmininkas Li Keqiang per vizitą Naujajame Delyje žadėjo gerinti santykius su Indija. Li Keqiang teigė, kad jo vizito tikslas yra padidinti abipusį pasitikėjimą ir bendradarbiavimą. Pasak premjero, pasaulyje taika gali būti tik Indijai ir Kinijai bendradarbiaujant. Indija ir Kinija yra daugiausia gyventojų turinčios pasaulio valstybės. Gegužės 20 d. per susitikimą su Indijos ministru pirmininku Manmohan Singh Li Keqiang kalbėjo apie prekybą ir kitus dvišalius reikalus. Kinijos premjeras teigė, kad jo pasirinkimas su pirmuoju oficialiu užsienio vizitu vykti į Indiją rodo, jog Pekinui santykiai su Deliu yra labai svarbūs.

Susitikimo Kinijos ir Indijos premjerai.

EPA nuotr.

JAV paragino Mianmarą sustabdyti smurtą

Washington, DC (ELTA) – JAV prezidentas Barack Obama paragino Mianmaro prezidentą sustabdyti smurtą prieš mažumą sudarančius musulmonus ir pagyrė ekonomines bei politines reformas. Pirmojo per 47 metus Mianmaro vadovo vizito Baltuosiuose rūmuose metu B. Obama paragino nutraukti musulmonų žudynes vakarinėje šalies Rachinų valstijoje. Reformistas Mianmaro prezidentas Thein Sein pažadėjo išspręsti etninius konfliktus ir atsakingiesiems įvykdyti teisingumą. Su prezidentu T. Sein są taip pat pasidalinau susirūpinimu dėl religinių grupių smurto, nukreipto prieš musulmonų bendruomenes Mianmare, – sakė B. Obama.

Praėjusiais metais per smurtą tarp budistų ir rohingios musulmonų Rachinų valstijoje žuvo mažiausiai 192 žmonės. Dauguma aukų ir 140,000 asmenų per atakas netekusių namų yra musulmonai. Mianmaro vyriausybei švelninant priespaudą, ilgą laiką tvyrojusi įtampa tarp etninių grupių dar labiau padidėjo. T. Sein prašė JAV pagalbos ir supratimo, nes Mianmaras stengiasi įgyvendinti sudėtingas reformas. Pasak B. Obama, Mianmaro vadovas užtikrino, kad ketina į laisvę paleisti daugiau politinių kalinių ir oficialiai įtvirtinti politines reformas, kurios jau pradėjo keisti šalies kryptį ir atitrūkumą nuo Vakarų.

Mokyklų direktoriai nori, kad vaikai būtų perspėjami dėl pornografijos keliamų pavojų

Londonas (BNS) – Didžiosios Britanijos mokyklų direktorių grupė ragina perspėti vaikus dėl pornografijos keliamų pavojų, kai tik jie gauna prieigą prie interneto. Nacionalinė mokyklų direktorių asociacija nerimauja, kad internete laisvai prieinama pornografinė medžiaga gali kelti pavojų vaikams, o asociacijos generalinis sekretorius Russell Hobby sakė, kad pokalbiai turėtų prasidėti, kai tik vaikai pradeda naršyti internete. Per metinę asociacijos konfe-

renciją Birmingame, Anglijoje, jis žurnalistams sakė: Lengvo atsakymo nėra, bet kai tik vaikai gauna prieigą prie interneto, laikas pradėti pokalbius. Stephen Watkins, Milfildo mokyklos Lidse Šiaurės Anglijoje direktorius, pridūrė: Jau trejų metų vaikai – lopšelinukų amžiaus – gauna prieigą prie kompiuterių. Jei jie pradeda matyti tai, ko ten neturėtų būti, jie turėtų žinoti, kad reikia eiti ir pasakyti ko kiam nors suaugusiajam.

VERSLO NAUJIENOS

Kaip Europai išbristi iš krizės?

MYKOLAS DRUNGA

Yra tokia interneto svetainė, kuri vadinasi „Socialinės Europos žurnalas“ (*Social Europe Journal*). Čia nuo 2005 m. skelbiami Europos politinio gyvenimo socialinius aspektus nagrinėjantys straipsniai. Vieną tokį, pavadintą „Skolos be paskendimo jose“, parašė belgas ekonomistas Paul de Grauwe. Jis siūlo štai kokią išeitį iš dabartinės Europos krizės. Jau aštuntąjį dešimtmetį ekonomistai pradėjo įspėdinti, jog valiutų sąjungos nebus galima ilgesnį laiką išlaikyti be biudžetų sąjungos. Tačiau euro zonos vadovai jų patarimo neklausė – ir dabar vis aiškiau matome to pasekmes. Europa stovi prieš sunkų pasirinkimą: arba reikia šią esminę klaidą ištaisyti ir judėti biudžetų suvienijimo link, arba bendros valiutos reikia atsisakyti. Pasirinkti antrąjį variantą reikštų katastrofiškus padarinius. Ar pinigų sąjungą rinktis verta, dar buvo galima svarstyti paskutinį ano šimtmečio dešimtmetį. Tačiau išardyti euro zoną dabar – jau per vėlu: tai sukeltų didžiulį ekonominį, socialinį ir politinį

gali vesti prie likvidumo krizių, kurios, sukurdamos save pačią pateisinančią prognozę, stumia šalis nemo-kumo link. Jos tada priverstos veržtis diržus, o tai veda prie gilių ūkio nuosmukių ir bankų krizių. Nors taupymo priemonės tinka šalims, kurios praeityje per daug išlaidavo, toks taupymas, kurį mums primeta panikuojančios finansų rinkos, gali sukelti skaudų visuomeninį ir politinį atoveiksmį. Kai kurios pietų Europos valstybės, kaip antai Graikija, Italija, Portugalija ir Ispanija, šiuo metu kaip tik tai ir patiria. Kad įveiktume šitą konstrukcijos paklaidą, turime valstybių išiskolinimus sudėti į bendrą fondą, paversti jas savitarpinėmis. Tai silpniausias ekonomikas apsugotų nuo destruktivių, panikos varomų judesių finansų rinkose, o tokie traukuliai gali teoriškai ištikti bet kurią euro zonos šalį, net ir pačias šian-dien stipriausiasias.

Kurdami valstybės skolų sujungimo strategiją, Europos vadovai turi neužmerkti akių galimybei, jog stipresnių šalių laiduojamo pasitikėjimo dėka silpnesnės šalys jaus pagundą sumažinti savo pačių pastangas skolų ir biudžeto deficito mažinimo link, tai

motyvuota išlaikyti sveikus viešuosius finansus. Antra, reikia vidinio pervedimo tarp euro zonos šalių mechanizmo tam, jog būtų užtikrinta, kad mažiau kreditingos valstybės kompensuotų, bent iš dalies, savo ekonomiškai sveikesnių partnerių nuostolius. Trečia, turi būti įsteigta priežiūros valdyba, kuri stebėtų vyriausybių pažangą protingų ir įmanomų išlaikyti išiskolinimo lygių link. Ši valdyba taip pat turėtų nubrėžti aiškias pasekmes tiems, kurie euro zonos biudžeto taisyklių nesilaiko.

Ekonomisto Tommas Padoa-Schioppa grupė neseniai pasiūlė, kad taisykles pažeidžiančios vyriausybės turėtų laipsniškai netekti biudžeto procesų savo pačių valstybėse kontrolės. Skolų pavertimo savitarpinėmis priešininkai, ypač šiaurinėje Europoje, dažnai teigia, jog tuomet, kai dar nėra politinio susivienijimo, toks skolų sumetimas į vieną katilą reikštų daryti dalykus neteisinga tvarka. Tačiau kokių kitų priemonių būtų galima imtis, kad euro zoną priartintume prie politinės sąjungos? Apie karinę prievartą, taip dažnai naudotą praeityje skirtingoms tautoms po vienu politiniu skėčiu sujungti, šian-dien nebegalima kalbėti. O tik paprastai nieko nedarant laukti – tai neduos jokio rezultato. Vienintelis praktiškas priėjimas – maži žingsneliai vienas po kito, pradedant skolų sujungimu.

Iš tiesų pirmasis ši metodą priėmė amerikiečių finansų ministras Alexander Hamilton, kai prieš daugiau nei 200 metų jis nutarė skolas, kurias atskiros valstijos prisidarė per Jungtines Valstijas sukūrusį Amerikos revoliucijos karą, sujungti į vieną išdą – ir tai buvo lemtingas žingsnis politinės integracijos kryptimi. Užuoť laukę, kol įvyks politinė sąjunga, A. Hamilton ėmėsi žingsnių, pagelbėjusių Jungtinėms Valstijoms tapti visa-teise pinigų, biudžetų ir politikos sąjunga.

Euro zoną yra surėmusi egzistencinė krizė, kuri lėtai, bet nenumaldomai griaua pačius valiutų sąjungos pagrindus. Vienintelis būdas ši irimą sulaikyti yra ryžtingas veikimas, kuris finansų rinkas įtikintų, kad euro zona – ne vienadienė, bet ilgalaikė. Čia suprojektuotas skolų sujungimo planas duotų ženklą, kad euro zonos šalys narės rimtai žiūri į savo bendrą egzistavimą kartu. Be šio veiksmo tolesnis rinkų sąmyšis neišvengiamas, ir euro zonos griūtis bus tik laiko klausimas, – baigė savo straipsnį svetainėje „Social Europe Journal“ ekonomistas P. De Grauwe, buvęs Belgijos Parlamento narys, dabar Londono ekonomikos mokyklos profesorius.

Bernardinai.lt

♦ Lietuvos užsienio reikalų ministerija kartu su ambasada JAV ir Vilniaus Gedimino technikos universitetu gegužės 18–23 dienomis organizavo beveik pusšimčio vadovus rengiančios University of Houston verslo administravimo magistro programos studentų ir dėstytojų vizitą Lietuvoje. Jo metu garsiausiose JAV įmonėse („Tesco Petroleum“, „Chevron“, „Exelon Energy“ ir kitose) aukštesniojo lygio vadybininkais dirbantys studentai susipažino su šalies ekonomine ir verslo plėtros padėtimi, gilinosi į praktinę čia dirbančių įmonių veiklą. Studentai buvo supažindinti su šalies energetika ir Baltijos šalių ekonomika. Juos taip pat priėmė ministras pirmininkas Algirdas Butkevičius ir JAV ambasadorė Lietuvoje Deborah McCarthy. Amerikiečiai taip pat turėjo galimybę susipažinti su praktiniu Vilniaus ir Klaipėdos bendrovių darbu, dalyvavo Vilniaus Gedimino technikos universitete vykusiose diskusijose. Dažniausiai tokias praktinio pobūdžio išvykas į didžiausias ar sparčiai besivystančios ekonomikos šalis savo studentams rengiančio University of Houston bendruomenės nariai Lietuvoje taip pat buvo supažindinti su šalies istorijos bei kultūros ypatybėmis, lankėsi įvairiuose muziejuose.

***

♦ Seimas prašo Vyriausybės ieškoti galimybių, kad būtų pratęstas draudimas parduoti žemę užsieniečiams. Seimas gegužės 21 d. pritarė buvusio žemės ūkio ministro konservatoriaus Kazimiero Starkevičiaus parengtam Seimo nutarimo projektui: už balsavo 90, prieš – trys, o susilaikė 6 parlamentarai. Dėl Seimo nutarimo parlamentarai dar kartą balsuos kitą kartą. K. Starkevičiaus teigimu, leisti užsieniečiams pirkti žemę Lietuvoje negalima, nes žemės reforma nebaigta, ne visa valstybinė žemė privatiizuota, ūkininkai kol kas neturi lėšų šios žemės įsigijimui. Dabar Lietuvoje tik 30 proc. ūkininkų turi nuosavą žemę, o likę nuomoja. Nupirkę žemę užsieniečiai ją pernuomos už daug didesnę kainą, o pajamas išveš. Lietuvos žemdirbiai dėl finansinių galimybių negali pirkti žemės lygiomis teisėmis su ES senbuvų šalių ūkininkais: nėra vienodos tiesioginės išmokos. Be to, teigiama, kad perkant žemę įteisinami neteisėtai įgyti pinigai – ji superkama pigiai ir laukiama, kol brangiai bus perparduodama užsieniečiams. Lietuvos žemdirbiai šių metų kovą įvykusiame suvažiavime pasisakė už draudimo užsieniečiams įsigyti žemę Lietuvoje pratęsimą.

Parengta pagal internetinę žiniasklaidą

Bendra Europos valiuta – euras.

Scanpix nuotr.

sąmyšį visoje Europoje. Tam, kad šio rezultato išvengtų, Europos vadovai turi pradėti kurti bei įgyvendinti planus, kurių tikslas – euro zoną priartinti prie biudžetų suvienijimo (kitai sakant, fiskalinės sąjungos). Aišku, fiskalinė sąjunga, kokia egzistuoja, pavyzdžiui, Jungtinėse Amerikos Valstijose, yra toli ateityje šviečiantis tikslas, kurio euro zonos vadovai negali tikėtis greitai pasiekti – net ir ne per savo gyvenimą. Bet tai nereiškia, kad įkurti biudžetų suvienijimą (fiskalinę sąjungą) yra neįgyvendinama svajonė. Maži žingsneliai teisinga kryptimi gali daug ką reikšti. Sėkminga strategija turėtų imti taisyti vieną pagrindinių euro zonos konstrukcijos klaidų: šalys narės siūlo obligacijas eurai, tačiau šios valiutos jos negali kontroliuoti. Vadinasi, jos negali obligacijų turėtojams garantuoti, jog, suėjus terminui jiems apmokėti, bus grynųjų pinigų. Iš to obligacijų rinkose kylantis nepasitikėjimas ir baimė

yra jaus pagundą atleisti vadeles, manydamos, kad stipresniosios šalys tai kompensuos užsikraudamos sunkesnę naštos dalį ant savo pečių. Kadangi stipresnio ūkio šalys nenori būti šitaip išnaudojamos, tokios pagundos rizika ir yra didžiausia kliūtis skolų sumetimui į vieną katilą euro zonoje.

Bet tai – ne vienintelė kliūtis. Skolų sujungimo planas taip pat turės susitaikyti su faktu, jog stipriausioms šalims neišvengiamai padidės palūkanos jų pačių skoloms, kai jos taps iš dalies atsakingos už kitus, kitaip tariant, kai jos prisiims bendrą atsakomybę ir už mažiau kredito vertų vyriausybių skolas. Idant šios kliūtys būtų įveiktos, euro zonos skolų pavertimas savitarpinėmis turės patenkinti tris sąlygas. Pirma, vyriausybės išiskolinimo dalis, kurią galima sujungti su kitų šalių skolų dalimis, turi būti griežtai apribota, taip kad kiekviena šalis vis tiek būtų atsakinga už nemazą savo pačios skolos dalį ir todėl būtų

Valiutų santykis (2013 m. gegužės 22 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 2,68 LT
- 1 EUR – 3,45 LT
- 1 AUD (Australijos doleris) – 2,63 LT
- 1 CAD (Kanados doleris) – 2,61 LT
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 4,08 LT
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 2,17 LT

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@hotmail.com

MŪSŲ STALUI

Patiekalai su žalumynais

Aštrumo pojūtis burnoje priklauso nuo prieskonių, kuriuos dedame į patiekalą. Kai ragaudami sakome „degina“, „aštru“, „saldu“ ar „sūru“, įvertiname ne tik maisto skonį. Iš tiesų prieskoniai, žalumynai pagardina mūsų gyvenimą. Argi ne skaniau valgyti sumuštinį, apibarstytą pipirais, apteptą garstyčiomis, papuoštą žalumynais, nei žiaumoti sausą riekutę duonos?

Be to, žalumynai gerina sveikatą. Pasaulio farmacininkus ypač domina pirmųjų žmonių gydymo būdai ir priemonės. Taip iki šiol gydomsi, pavyzdžiui, Pietų Amerikos džiunglėse gyvenančios indėnų gentys. Tiesa, kai kurias gentis jau pasiekė civilizacija ir su ja – moderniosios medicinos priemonės.

Tačiau ir mūsų laikais yra nemažai vyrų ir moterų, kurie gydomųjų galių semiasi iš gamtos. Antai žinoma menininkė, knygų autorė, „išmintingoji moteris“ Luisa Francia savo tinklalapyje (www.salamandra.de) dienaštyje 2006 metų sausį rašė: „Kai 1980 metais pirmą kartą nuvykau į Afriką, iki šiol nepalįauju savęs klausinėjusi: kuo ji mane pakerėjo, kad nuolat jos ilgiuosiu? Atsidūrusi čia pirmą sykį, sunkiai susirgau, nes vartoju cheminius vaistus. Nuo *lariato* (vaisto pavadinimas) mano kepenys kone suiro. Nebegėriau vaistų juos ir pradėjau vartoti *Artemisia vulgaris* (bot. – kietis), cinamonų žievių arbatą, imbierus, baobabų vaisius, aitriąsias paprikas.“ Dabar nuvykusi į Afriką moteris jaučiasi puikiai. Susirgusi gydomsi prieskoniais, žolelėmis ir daug greičiau pasveiksta, nei vartodama cheminius vaistus.

Mūsų seneliai ar prosenoliai žinojo, kad riebią maistą reikia derinti su daržovėmis, kurios valo organizmą, padeda pasišalinti riebalų pertekliui, stiprina kraujagysles ir širdį. Tad ir mums svarbu neužmiršti į savo valgiaraštį įtraukti daržoves, ypač žalumynus.

Žalumynų užtepėlė

Reikės: agurkų, svogūnų laiškų, krapų, petražolių, grietinės, citrinos sulčių, druskos, maltų juodųjų pipirų.

Lygiomis dalimis sumaišykite supjaustytą agurką, svogūnų laiškus, krapus ir petražoles. Į žalumynų mišinį įberkite druskos, pipirų, įlašinkite citrinos sulčių, pagardinkite grietine ir pusvalandžiui padėkite į šaldytuvą. Tepkite ant skrudintos duonos arba patiekite prie mėsos ar žuvų patiekalų.

Pyragas su špinatais ir sūriu

Reikės: 1 sv sluoksniuotos tešlos, ¾ sv špinatų, 2 oz fermentinio sūrio, 2 oz fetos sūrio, sezamų, kiaušinio, trynio pyragui aptepti, druskos, maltų juodųjų pipirų.

Nuplautus špinatus gerai nuspaukite ir smulkiai supjaustykite. Į špinatus įmuškite kiaušinį, suberkite

Pesto padažai

Reikės: kelių uncijų bazilikų, 3 šaukštų kedrinių pinijų, 2 skiltelių česnako, 2 šaukštų parmezano sūrio, 4 oz džiovintų pomidorų ir pomidorų pastos, šaukšto kaparelių, šaukšto balzaminio acto, šaukšto graikinių riešutų, 3 oz rikotos sūrio, alyvuogių aliejaus, druskos.

Riešutinis

Grūstuvėliu ar paprasčiausiai trintuvu susmulkinkite bazilikus, kedrines pinijas, česnakus ir sūrį. Įberkite druskos ir pamažu skieskite mišinį šaltais spaustu aliejumi iki grietinės tirštumo.

Raudonasis

Grūstuvėliu ar trintuvu susmulkinkite bazilikus, kedrines pinijas, česnakus, sūrį ir džiovintus pomidorus. Įdėkite kaparelių, pomidorų pastos, įpilkite balzaminio acto. Įberkite druskos ir pamažu skieskite šaltais spaustu alyvuogių aliejumi iki grietinės tirštumo.

Sicilietiškas

Grūstuvėliu ar trintuvu susmulkinkite bazilikus, kedrines pinijas, graikinius riešutus ir sūrį, įberkite druskos ir mišinį pamažu skieskite šaltais spaustu alyvuogių aliejumi iki grietinės tirštumo.

Sūrio blynėliai

Reikės: 3 oz fermentinio sūrio, 2 kiaušinių, aliejaus, ½ puodelio kvietinių miltų, špinatų, svogūnų laiškų, poros šaukštų kefyro, druskos.

Svogūnų laiškus ir špinatus nuplaukite ir supjaustykite, 2 minutes pakepinkite su trupučiu aliejaus, vis pamaišydami. Palikite atvėsti. Sūrį sutarkuokite. Visus produktus sumaišykite dubenyje (vietoje kefyro galite įdėti 2 šaukštus grietinės). Paruošta tešla turi būti grietinės tirštumo. Šaukštu į keptuvę su įkaitintu aliejumi dėkite tešlą ir kepkite blynėlius, kol taps gražios auksinės spalvos. Iškeptus blynėlius sudėkite į lėkštę. Galite apibarstyti maltomis paprikomis ir apšlakstyti sojų padažu.

Baklažanai su feta

Reikės: 2 baklažanų, 4 sv fetos sūrio, šaukšto citrinos sulčių, ryšelio svogūnų laiškų, 2 skiltelių česnako, šaukštelio paprikos miltelių, ½ šaukštelio kmynų, kajeno pipirų, aliejaus, druskos.

Kiekvieną baklažaną supjaustykite išilgai į 6 juostas, apibarstykite druska, apšlakstykite citrinų sultimis ir palaikykite apie 10 minučių. Svogūnų laiškus panardinkite į verdantį vandenį, perplaukite šaltu ir nusauskinkite.

Marinatui: sukapokite česnaką, sumaišykite su paprikos milteliais, kmynais, kajeno pipirais ir aliejumi. Padėkite į šaldytuvą. Baklažanų juos-

tas nusauskinkite popieriniu rankšluosčiu. Apkepkite ant grotelių ar keptuvėje iš abiejų pusių. Dar karštas dėkite į česnakinį marinatą ir laikykite šaldytuve dvi valandas. Sūrį supjaustykite į 12 gabaliukų. Kiekvieną apvyniokite baklažano juosta ir apriškite svogūnų laiškais. Apšlakstykite likusiu marinatu, pabarstykite druska. Galite patiekti su duona ar skrebučiais.

Burokėlių salotos su daigintomis sėklomis

Reikės: 5–7 šaukštų daigintų sėklų, marinuotų burokėlių, česnaku, aliejaus, žalumynų.

Daigintas sėklas sumaišykite su smulkiai sutarkuotais burokėliais (proporcijas pasirinkite kokias norite). Įdėkite kapotų česnakų, įpilkite aliejaus, įberkite žalumynų (petražolių, svogūnų laiškų) ir išmaišykite.

Daigintų sėklų ir vaisių salotos

Reikės: 5–7 šaukštų daigintų sėklų, puodelio pjaustytų vaisių ar uogų, šaukšto medaus.

Daigintas sėklas sumaišykite su vaisiais arba uogomis (obuoliais, kriaušėmis, slyvomis, trešnėmis, braškėmis, avietėmis, serbentais, mėlynėmis). Įdėkite medaus ir išmaišykite.

Morkų putėsiai

Reikės: 2 sv morkų, 2 šaukštų cukraus, pakelio želatinos, gabalėlio šviežios imbiero šaknies, susmulkintų cukruotų vaisių.

Pusę puodelio vandens išbrinkintą želatiną ištirpinkite karšto vandens vonelėje. Smulkiai sutarkuokite morkas ir išspauskite sultis. Morkų tarkių likučius ir mažą imbiero gabalėlį užpilkite likusiu vandeniu, pavirkite 15 minučių ir perkoškite. Nuovirą sumaišykite su spaustomis morkų sultimis, cukrumi, užvirkite, supilkite želatiną, išmaišykite ir pastatykite šalta. Drebučius išplakite iki standžių putų, išpilstykite į taures, atšaldykite ir papuoškite cukruotais vaisiais.

Ananasai tešloje

Reikės: ananaso, 2 kiaušinių, puodelio kvietinių miltų, puodelio baltojo vyno, šaukštelio cukraus, miltinio cukraus pabarstyti, žiupsnelio druskos, aliejaus kepti.

Nulupkite ananasą, išpjaukite šerdį, supjaustykite minkštimą žiedais ir juos nusauskinkite.

Tešlai: kiaušinių trynius išsukite su cukrumi, žiupsneliu druskos, sumaišykite su miltais ir praskieskite vynu. Į gautą tešlą įmaišykite standžiai išplaktus baltymus. Įkaitinkite keptuvėje aliejų. Ananasų žiedus po vieną merkite į tešlą ir kepkite aliejuje. Keptus ananasų žiedus dėkite į serviravimo lėkštę ir pabarstykite miltiniu cukrumi.

Pagal savaitraštį „Seimininkė“

Oklahomos valstijoje krašto-vaizdis labai panašus į Lietuvos. Tačiau ši valstija garsėja tuo, kad joje gana stipriai išsilaikiusi Amerikos indėnų bendruomenė ir jų kultūra. Kai kuriose valstijose, iš jų ir Oklahomoje, teisė plėtoti kazino verslą suteikta išskirtinai indėnams, kaip kompensacija už kadaise patirtą genocidą. Savo ruožtu indėnai, kazino verslininkai, pelną dalijasi su mažiau pasiturinčiais gentainiais. Nuo mažens svajojau pabendrauti su grynakrauju indėnu ir šįvakar mano svajonė netikėtai išsipildė mažame Teksaso valstijos Amarilo miestelyje.

Amarilas laikomas *Route 66* pusiaukele, tad mes, pasibalnoję „plieno žirgus“, nubirbėme atšvęsti šio fakto į centrinę miestelio gatvę, kur daugybė vesterno stiliaus barų. Ten ir susipažinome su įdomia draugių pora: afroamerikiete ir navaho genties indėne – abi vietinės gyventojos. Jos pasitaikė neįtikėtinais iškaltiniais ir mums daug papasakojo apie gyvenimą Amarile ir Amerikos indėnų kultūrą. Abi jautėsi Amarile kaip provincijoje, iš kurios svajojo ištrūkti į didmiestį San Antonio.

Indėnė, vardu Lita, papasakojo savo genties istoriją. Navaho indėnai gyvena rezervacijose Naujosios Meksikos ir Arizonos valstijose. Sužinojome, kaip rasti gimtąją Litos rezervaciją, kaip į ją patekti ir kaip joje elgtis, kad negautume į užpakalį etnografinės strėlės antgalio. Sužinojome, kad didžiausias įžeidimas indėnui – jei jį kalbantį pertraukia, todėl Lita patarė bet ko paklausus jos gentainių, atsakymo klausytis labai įdėmiai.

Man rūpėjo sužinoti, kas verčia šiais laikais indėnus gyventi rezervacijose. Paašikėjo, kad indėnai tiki, jog tik gyvendami rezervacijose (į kurias baltadžiai kadaise juos įėga uždare), jie sugebės išlaikyti savo kultūrą ir tradicijas. Lita patarė jokių būdu neiti į indėnų kazino, nes jie iki šiol nemėgsta baltųjų ir padarys viską, kad ištrauktų tavo paskutinius pinigus. Tai amžinai dalis nesibai-giančio keršto už jų tautos patirtą skriaudą.

Prieš išsiskirdami, įgyvendiname bent vieną šių merginų svajonę: pasodinę ant savo motociklų, apvežėme garbės ratu aplink Amarilo senamiestį.

INDĖNIŠKI NAUJOSIOS MEKSIKOS VALSTIJOS KERAI

Pagaliau gėrėjomės laukinių Vakarų kraštovaizdžiu, su kuriuo ir asocijuojasi *Route 66* – raudonos uolos, žemaūgė ir reta prerijų augalija, kur ne kur šalia kelio palikti seni, apleisti amerikietiški automobiliai.

Vakarėjant įvažiavome į didžiausią Naujosios Meksikos miestą Albuferką (Albuquerque). *Route 66* eina tiesiai per šio nemažo miesto centrą. Abiejose gatvės pusėse daugybė mažų motelių ir neoninėmis iškabomis išsipuošusių 60-ųjų stiliaus užkandinių.

Apsigyvenome viename iš šių motelių ir išvažiavome į miesto centrą pažiūrėti, koks ten gyvenimas vyksta šeštadienio naktį. Paašikėjo, kad miesto centro transporto grūstis sudaro ne sunkvežimiai ir autobusai, o minios baikerių su motociklais ir daugybė meksikietiskai išpuoštų automobilių, kurių svarbiausias puošybos elementas – chromu žvilgantys 20–22 colių ratlankiai, galingi žemo dažnio garsikalbiai ir per atdarą langą išsikišusi

Svajonės link
vienos įkvepiančios kelionės istorija
DARIUS ČIBONIS
9

ištatuiruota vairuotojo alkūnė. Dar vienas būtinas elementas – ant šono pasukta beisbolo kepuraitė, o po ja – išdidi veido išraiška.

Pasijutome lyg MTV klipuose. Šaligatviais vaikščiojo minios tamsaus gymio jaunuolių su XXXXL dy-

dėnų rezervacijas. Motelio savininkas tuoj pat paskambino prancūzei ir pakvietė ją su mumis susipažinti.

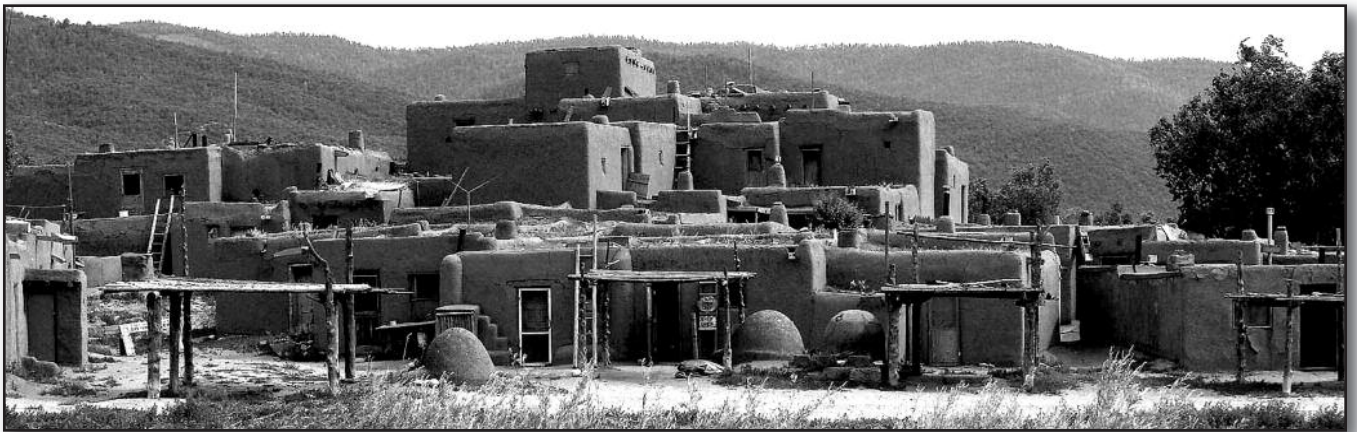
Mes išklausinėjome prancūzę apie visas lankytinas Albuferko apylinkių vietas ir pasižymėjome jas žemėlapyje. Paašikėjo, kad dabar mes

esame pačiame indėnų kultūros epicentre, o aplink mus – apačių, navaho ir kitų indėnų genčių rezervacijos. Po karštos diskusijos apsisprendėme pakoreguoti kelionės planus ir pakilti į šiaurėje esantį Tauso (Taos) miestelį, kurį dėl savo grožio ir autentiškumo išgyrė tiek prancūzė, tiek motelio savininkas. Tai reiškia, kad toliau judėsime į vakarus šiauriau Route 66, o vakarinę „Kelių motinos“ dalį aplankysime grįždami atgal.

Trečia maloni pažintis mūsų laukė Albuferko kavinukėje, į kurią užsukome pusryčių. Mus aptarnaujanti mergina pasirodė esanti rusakalbė Jana iš Kirgizijos. Ji studijuoja universitete Niujorke ir vasarą uždarbiauja mokslams. Simpatinga kirgizaitė patikino, kad mes pirmieji šiuose kraštuose sutikti rusų kalbą suprantantys žmonės. Ją sužavėjo mūsų kelionės romantika, o akyse sužibo noras važiuoti kartu.

Važiuodami į Tauso miestelį sutikome daugybę baikerių – sekmadienį visi išsivaro savo motociklus ir keliauja išpuodingomis apylinkėmis. Vaizdingoje kalnų apžiūros aikštelėje susipažinome su dviem vietiniais plento broliais. Abu vairavo chromu žvilgančius harlėjus ir dėvėjo „baikerišką“ atributiką. Deja, abu draugai pripažino, kad iki šiol nebuvo nuvažiavę toliau savo gimtosios valstijos.

Bus daugiau

džio marškinėliais ir džinsais, lyg podiumu žengiančios aukštakulniais ir aptemptais šortukais pasipuošusios merginos. Šeštadienio naktis – visi nori parodyti save ir pažiūrėti į kitus. Pačiame centre pagrindinė gatvės atkarpa, kurioje susitelkę svarbiausi naktiniai klubai, uždaryta iš abiejų pusių sustatytais policijos automobiliais (panašų vaizdą matėme Memfio centre). Tačiau baikeriams čia ypatinga pagarba – visi gali statyti motociklus net policijos nuo eismo atitvertoje gatvės atkarpoje. Šilta naktis prerijų miestelyje, iš naktinių klubų sklindanti ritminga muzika ir minios egzotiškai atrodančio jaunimo – tokioje atmosferoje atsigaiviname *Corona* alumi su žaliomis citrinomis ir ištuštėjusiomis gatvėmis parlėkėme į savo moteliuką.

Rytas Albuferke atnešė tris malonias pažintis – susipažinome su motelio savininku, Amerikos afrikiečiu, gimusiu Zimbabvėje, o jaunystėje autostopu tris kartus apkeliavusiu Žemės rutulį ir prieš 20 metų įleidusiu šaknis Naujojoje Meksikoje. Dabar jis turi du motelius centrinėje miesto gatvėje (senajame *Route 66*). Kai papasakojome savo kelionės planus, gerasis žmogus prisiminė, kad jo motelyje gyvena mokyklos mokytoja iš Prancūzijos. Ji mokykloje dėsto Amerikos indėnų istoriją ir jau šešti metai iš eilės atvyksta į jo motelį dviem mėnesiams ir keliauja po aplinkines in-

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

REAL ESTATE

Perku arba išsinuoju žemę
Lietuvoje, tinkamą ūkininkauti ir perku mišką. Apmokėjimas per banką. Sendorį galima atlikti Lietuvoje ir JAV.
Rolandas, tel. +370-616-93194

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Kaip gimsta svajonės

Vieno lakūno žygis, įkvėpęs kitus lakūnus

Charles Augustus Lindbergh (1902 m. vasario 4 d. – 1974 m. rugpjūčio 26 d.) – JAV aviatorius, rašytojas, išradėjas. Būdamas 25 metų amžiaus, įsidarbino JAV oro pašto tarnyboje. Pasaulinę šlovę pelnė po 1927 m. gegužės 20–21 d. atlikto skrydžio per Atlanto vandenyną be sustojimų nuo Garden miestelio, esančio Long Island saloje, New York valstijoje, iki Le Bourget oro uosto Paryžiuje. Maršrutą, kuris driekėsi beveik 5,800 km, amerikietis jaunuolis įveikė vienviečiu, vienmotoriu lėktuvėliu „Spirit of St. Louis.“ Už šį istorinį žygį Lindbergh buvo įteikta Orteig 25,000 dol. premija, o taipogi kaip JAV armijos atsargos karininkui – Garbės medalis, aukščiausias karinis apdovanojimas.

XX a. trečiajame ir ketvirtajame dešimtmečiuose Lindbergh, pasinaudodamas savo šlove, skatino komercinės aviacijos bei oro pašto paslaugų vystymą tiek Jungtinėse Valstijose, tiek ir už jos ribų. 1932 m. kovą, buvo pagrobtas ir nužudytas jo naujagimis sūnus, kas netrukus buvo praminta kaip „šimtmečio nusikaltimas“. Po šių įvykių, 1935 m., Lindbergh šeima paliko Valstijas ir persikėlė gyventi į Europą. Šeima gyveno užsienyje iki 1939-ųjų balandžio.

Prieš Jungtinėms Valstijoms oficialiai įstojant į Antrąjį pasaulinį karą, Lindbergh atvirai pasisakė prieš JAV įsitraukimą į pasaulio konfliktą, lygiai kaip ir jo tėvas, Kongreso narys Charles August Lindbergh. Pirmojo pasaulinio karo metu Lindbergh, vyresnysis buvo antikarinio judėjimo „Amerika pirmiausia“ lyderiu.

Nepaisant to, po Pearl Harbor įvykių jis ėmė remti karą ir pats dalyvavo daugelyje oro misijų Ramiajame vandenyne kaip civilių konsultantas, kadangi prezidentas Franklin D. Roosevelt atsisakė gražinti jam armijos oro tarnybos pulkininko laipsnį, kurio Lindbergh atsisakė 1941 m. balandį.

Vėliau gyvenime Lindbergh tapo daug apdovanojimų pelniusiu rašytoju, tyrinėtoju, išradėju bei gamtosaugininku. Mirė jis nuo linfomos 1974 m. rugpjūčio 26 d. Maui saloje, Havaii, būdamas 72 metų amžiaus.

Saint Louis prekybos rūmų siųstą lakūno Lindbergh padėką gavo ir sporto klubas „Kovas“ Kaune.

R. M. Lapo
asmeninio archyvo nuotraukos

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Ką tik, gegužės 21-ąją, aviacijos pasaulis pažymėjo garbingą lakūno Charles Lindbergh „Spirit of Saint Louis“ transatlantinį skrydį. Netrukus, liepos mėnesį, minėsime kitą garbingą jau mums patiems labai artimą aviacinį įvykį – dviejų lietuvių, Stepono Dariaus ir Stepono Girėno, „Lituanicos“ žygio 80-metį. Pažvelkime į šių dviejų skrydžių savotiškas sąsajas.

Laikinoji sostinė apie pasaulio sensaciją per daug netrimitavo

Pasiteiravus kolegų bibliotekininkų, muziejininkų Lietuvoje, ką kauniškė tarpukario spauda rašė apie legendinį Lindbergh „Spirit of Saint Louis“ transatlantinį skrydį, atsakymas buvo paprastas ir labai netikėtas – „beveik nieko“. Nejaugi 1927 metais mūsų Laikinosios sostinės dienraščių antraštės nemirgėjo žinia apie šį pasaulinį įvykį?

Tik praėjus devynioms dienoms po istorinio skrydžio „Lietuvos žinios“ gegužės 30 d. laidoje

Žymūs Lietuvos lakūnai, susitikę Paryžiuje 1927 m. gegužę – Steponas Darius (kairėje) ir Antanas Gustaitis.

(tiesa, viršelyje, nors ir „antrame plane“ ir be nuotraukos) praneša apie lakūno sutiktuves Londone. Lindbergh apsilankymui buvo skirti vos aštuoni sakiniai.

„Spirit of Saint Louis“ skrydį „Lietuva“ paminėjo du kartus – pirmąsyk 116 numeryje (antrajame puslapyje buvo atspausdintas Lindbergh portretas ir lėktuvo nuotrauka su parašu „Amerikietis Lindbergh perlėkė nenusileisdamas iš New Yorko į Paryžių“). Po dviejų dienų pasirodė trumpas pranešimas „Lakūnas Lindberghas apie savo kelionę per Atlanto vandenyną.“

„Kario“ žurnalo 22 (418) numeryje „nugrūsta“ į 211 puslapį pasirodė kukli žinutė:

Nenusileidęs perlėkė vandenyną. Gegužės m. 21 d. Amerikos lakūnas Lindbergas paprastu lėktuvu išlėkė iš New York'o ir per 33 val. perlėkė Atlanto vandenyną. Paryžiuje jį iškilmingai sutiko apie 100,000 žmonių. Prancūzų respublikos prezidentas apdovanojo sakytą lakūną garbės Legiono kryžium. Be to, įteiktas jam Paryžiaus miesto aukso medalis. Lakūnui iš visur siunčiami dideli pinigai ir sveikinimai. Paryžiuje manoma jam pastatyti paminklas. Visur, kur jis pasirodė, ruošiamos jam iškilmingos sutiktuvės kurios, lakūno žodžiais, labiau jį vargina, negu pats lėkimas. Lindbergas kilme yra švedas ir šią kelionę atliko vienas – tik su savo draugu – pilkąja kate. Po šio sėkmingo, bet drauge ir pavojingo skridimo, žada lėkti toliau po platųjį pasaulį.

(Ar supratote dabar, kodėl lėktuvą vadina lėktuvu? – R.M.L. pastaba).

Panašaus pobūdžio trumpos žinutės apie skrydį pasirodė „Naujame žodyje“, „Trimite“ bei „Karyje“. Tiesa, „Kardas“ savo 16 (76) numeryje nepagailėjo kiek daugiau vietos, net pusantro puslapio – bet vėlgi, be transatlantinio herojaus nuotraukos.

Gal lietuviai tuomet nebuvo pribrendę įvertinti kitų valstybių nuopelnus? Ne mano kiaulės, ne mano pupos?

Ir visgi...

Nustebino tai, jog net liberalios krypties, nepartinis, populiarusis bulvarinis, nuo 1925 m. ėjęs Justo Paleckio redaguojamas žurnalas „Naujas žodis“ beveik nieko, išskyrus minėtąją žinutę apie šį tarptautinį įvykį savo puslapiuose nerašė. Tiesa, vėliau – atsigrėbė. Kaip sakoma, „geriau vėliau, negu niekada...“

„Naujo žodžio“ bendrovė neapsiribojo to paties pavadinimo žurnalo leidyba. Ji leido ir pigių knygų seriją „Dienos biblioteka“. 1932 m. šioje serijoje pasirodė 151 puslapių knyga „Aš ir lėktuvas“. Tai pa-

Lietuvis skaitytojas laukė visą penkmetį, kol galės perskaityti Lindbergh atsiminimus. „Aš ir lėktuvas“ knygutės viršelis (Kaunas, 1932).

ties lakūno Lindbergh atsiminimai „We”, kurie buvo išleisti dar 1927-aisiais. Lietuvišką vertimą atliko aviacijos leitenantas Vladas Adomavičius.

Nedaug to lietuviško vertimo egzempliorių iki šiol išliko. Tai bibliografinė retenybė. Galiu pasidžiaugti, kad vieną egzempliorių aš saugau savo asmeninėje bibliotekoje.

Tačiau pasaka – nebaigta

Knygos „Sparnuoti lietuviai Darius ir Girėnas” (Čikaga, 1935) autorius Petras Jurgėla teigė, jog „1927 metais Lietuvos gyvenimo aplinka visai pakitėjo. Ir Dariui, rodos, atsivėrė plataus veikimo dirva ir iškilo nauji patriotiško darbo uždaviniai.” Tačiau vyriausias leitenantas Steponas Darius 1927 m. balandžio 6 d. įteikia ketvirtosios eskadrilės vadui raportą nr. 19:

*Prašau Tamtos tarpininkavimo
paliusuoti mane vieneriems metams
atostogų be algos, nes esu Amerikos
Lietuvių Legiono savanoris ir išbuvau
Lietuvos karo tarnyboje arti septyne-
rių metų, o tuo tarpu dar neturėjau
progos nei karto aplankyti Amerikoje
gyvenančius tėvus ir gimines. Trum-
pesniame laikotarpyje, negu vieneri
metai, negalėsiu savo atlikti; be to no-
riui turėti mažą laiko atsargą...*

Gegužės 4 d Kariuomenės vadovybė suteikė kapitonui Dariui atos-
togių metams.

Pakelyje į Ameriką, Steponas Darius sustojo Paryžiuje. Ten jis susitiko su savo artimu bičiuliu kapitonu Antanu Gustaičiu, kuris tuomet Prancūzijoje gilino aviacinės technologijos žinias. Tačiau šis „nekaltas apsilankymas“ Paryžiuje tapo lemiamu žingsniu jaunojo Lietuvos lakūno gyvenime.

Stepono Dariaus dukra Nijolė Maštarienė savo knygoje „Darius ir Girėnas“ (Vilnius, „Minties“ leidykla, 1991) štai kaip prisimena savo Tėvo viešnagę Prancūzijoje:

*Tēvas 1927 m. gegužės 21 d. Pary-
žiuje, Le Bourget aerodrome, pamatė,
kaip šimtatūkstantinė paryžiečių mi-
nija sveikino jauną, 26 metų amerikietį
lūkūną Čarlą Ogastą Lindbergą, ku-
ris lėktuvu „Šv. Liudviko dvasia“*

(„Spirit of Saint Louis N4 P”) per 33 valandas ir 30 minučių pirmas perskrido Atlantą. Įveikęs 5,800 km jis atkrido iš Niujorko į Paryžių...

Šis istorinis įvykis mylinčiam aviaciją Dariui padarė didžiulį išpūdį ir buvo pagrindine paskata jo paties pasiryžimui nenusileidus nukristi dar toliau – iš New York į Kauną. Savo žygiu jis svajojo įrodyti, kad ir nedidelės tautos sūnūs yra ne mažiau drąsūs ir gali padėti pasauliui vystyti tuo metu dar jauną technikos šaką – aviaciją, bei praskinti kelius tarpvalstybiniam tolimojo skridimo oro susisiekimui.

Deja, Steponui Dariui nebuvo lemta herojiškai išlipti iš savo „Lituanicos“ Kauno oro uoste kaip kadaise jo matytam Charles Lindbergh Paržiuje...

*Už draugiškus patarimus nuoširdžiai
dėkoju Adomo Mickevičiaus bibliote-
kos (Vilniuje) Meno skyriaus vadovei
Astai Kazakevičiūtei bei Kauno Viešo-
sios bibliotekos darbuotojui Alvydui
Surbliui.*

SVEIKATA

Pusryčius suvalgyk pats

„Pusryčius suvalgyk pats, pietus pasidalink su draugu, o vakarienę atiduok priešui“, – sako liaudies išmintis. Deja, šiuolaikiniame pasaulyje neretai viskas gaunasi atvirkščiai – skubėdami į darbus arba manydami, kad pusryčių nevalgymas padės sulieknėti, jų atsisakome.

Pusryčiauti verta!

„Dienos metu jausitės energingesni, jei nepraleisite pusryčių, kalorijos, kurias gauname pusryčiaudami padeda mums būti žvalėsniais visą dieną ir likusiu dienos metu mes mažiau jaučiame alkį“, – sako „Lieknojimo akademijos“ Lietuvoje vadovė Lina Smadrytė.

Vyrauja klaidingas įsitikinimas, kad atsisakius pusryčių galima numesti kelis nereikalingus kilogramus. Yra atvirkščiai: nesuvalgius maisto ryte, dieną užkandžiau jame nesveiku maistu (bandelėmis, saldainiais). Be to, kyla pavojus, kad vakare persivalgysime. Tuo tarpu papusryčiausiems žmonėms daug lengviau dienos metu kontroliuoti alkį.

Tyrimais nustatyta, kad žmonės, atsisakantys pusryčių, yra mažiau atsparūs įtampai, jie dažniau būna dirglūs ir kamuojami depresijos. Išsiaiškinta, kad žmonių, kurie išeina iš namų nepusryčiaavę, kraujyje palaipsniui padidėja cholesterolio kiekis. Dėl to atsiranda širdies ir kraujagyslių ligų rizika. Kiti tyrimai rodo, kad žmonių, kurie pusryčius suvalgo, yra geresnė atmintis, jie geriau sukaupia dėmesį negu tie, kurie linkę atsisakyti pusryčių.

Idealūs pusryčiai

„Lieknėjimo akademijos” mitybos specialistai pataria pusryčiams rinktis angliavandeninį maistą.

Pusryčių karalienė – košė. Pusryčiams tinka dauguma košių, tačiau jei norite lieknėti, geriausiai rinktis košes, kuriose nėra gliuteno – tai griekiai, natūralūs (gelsvi) ryžiai, lessiai, soros, avinžirniai.

Dar vienas mokslininkų tyrimas nustatė, kad žmonės, kaskart valgantis košes yra lieknesni už tuos, kurie pusryčiams renkasi sumuštinius ar kitus sausus produktus. Taip pat valgant košę gauname daugiau naudingų medžiagų ir būname sveikesni.

Skubantiems – kokteiliai. Tiems, kurie negali pusryčių gamybai skirti laiko, puiki išeitis yra kokteilis. Plaktuve galima sumaišyti sultingų daržovių, vaisių ar uogų. Pusė litro tokio kokteilio užtikrins sotumo jausmą iki pietų ir didelį mums reikalingų vitaminų kiekį.

Ivairovei – salotos. Pusryčiams galima rinktis ir įvairias salotas – daržovių ar vaisių, svarbiausia, kad būtų be majonezo ar grietinės. Salotas galima paskaninti pora šaukštų natūralaus šalto spaudimo nerafinuoto aliejaus. Puikus yra linų sėmenų aliejus – jame gausu Omega3 rūgščių ir kitų naudingų elementų. Taip pat tiks šviežiai išspaustos citrinos sultys.

„Liekņējimo” akadēmija

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis,
 automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų,
 asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI

Lithuania, Latvia, Estonia

Siuntinių priėmimo vietos:

Atlantic Express Chicago, 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Lithuanian Plaza, 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866

Kunigaikščių Užėiga, 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

Bočių Menė, 14911 127th St., Lemont, IL 60439 (Dirba tik savaitgaliais)

Rūta, 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

Always With Flowers, 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339

Eurus Deli, 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290

Kalyna, 338 S. Rohlwing Rd., Palatine, IL 60067 Tel: 847-776-7766

Balalaika Mundelein, 368 Townline Rd., Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6660

Wonders of Nature, 726 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

Back to Nature, 303 E. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 Tel: 847-520-7777

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Centrinio ofiso adresas.:

8801 S. 78th Ave, Bridgeview, IL 60455

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Pranešame, kad gegužės 27 d.**, pirmadienį, „Draugo“ redakcija nedirbs. Kitą savaitę išeis du laikraščio numeriai.

■ **Gegužės 25 d. Palaimintojo Jurgio** Matulaičio misijoje (Lemont) 8 val. r. šv. Mišių metu melsimės už prelatą Igną Urboną, minint jo mirties metines. Po Mišių misijos prieangyje – kavutė. Tą pačią dieną 12 val. p. p. Šv. Kazimiero kapinėse vyks a. a. I. Urbono paminklo pašventinimas. Visi laukiami ir kviečiami.

■ **Brighton Park Švč. Mergelės Marijos** Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL), šį sekmadienį, gegužės 26 d., 10 val. r., šv. Mišias atnašaus kun. Jaunius Kelpšas. 15 minučių prieš šv. Mišias kalbėsime Švč. Mergelės Marijos litaniją. Po Mišių kavutės nebus. Primename, kad kiekvieną ketvirtadienį, 8 val. r. šv. Mišios yra laikomos lietuvių kalba. Po šv. Mišių yra klausomos išpažintys.

■ **Gegužės 27 d., pirmadienį, 10:30** val. r. Šv. Kazimiero kapinėse bus aukojamos šv. Mišios, kurias atnašaus kun. Larry Sullivan, kiti kunigai ir diakonai. Vargonininkė Jūratė Lukminienė ir jos vadovaujamas choras kviečia prisijungti ir kitus lietuvių bažnyčių chorų.

■ **Sekmadienį, birželio 2 d., 12 val.** Balzeko lietuvių kultūros muziejuje istorikė, Signatarų namų vadovė Meilė Peikštenienė papasakos apie Vilniuje esančius Sigantų namus-muziejų ir skaitys paskaitą „1918 m. vasario 16-sios Akto publikacija: istorinių žinių šaltinis“. Paskaita padės prisiminti svarbias datas, įvykius, sprendimus, asmenybes, išmoks atkreipti dėmesį į, atrodo, nesvarbias smulkmenas. Į šią paskaitą kviečiami visi, kurie domisi istorija. Įėjimas: 5 dol., muziejaus nariams – nemokamai. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Tel. pasiteirauti: 773-582-6500. Muziejaus internetinė svetainė: www.balzekasmuseum.org

■ **Birželio 9 d. po 11 val. r. šv. Mišių** Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro sodelyje JAV LB Lemont apylinkė rengia gegužinę. Maloniai kviečiame!

■ **Birželio 16 d. 10:30 val. r. JAV LB** Lemont apylinkė maloniai kviečia atvykti prie Pasaulio lietuvių centro sodelyje, Lemont, esančio paminklo ir kartu paminėti Gedulo ir Vilties dieną.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Lietuvos Respublikos generalinis** konsulas New York birželio 6–7 dienomis rengia konsulinę išvyką į St. Pe-

tersburg, FL ir birželio 9 d. į Atlantą, GA. Konsulinės misijos metu bus priimami piliečių prašymai dėl pasų keitimo/išdavimo, užsienyje registruotų civilinės būklės aktų (gimimo, santuokos, ištuokos) įtraukimo į apskaitą Lietuvoje, gyvenamosios vietos deklaravimo, taip pat prašymai dėl Lietuvos Respublikos pilietybės. Šį kartą galėsime tvirtinti ir įgaliojimus (prašome iš anksto suderinti). Registruotis: ny@urm.lt. Tel. pasiteirauti: 212-354-7840, trump. 10 (Asta Guobienė).

■ **Birželio 9 d., sekmadienį, nuo 11** val. r. iki 5 val. p. p. kviečiame į vasaros renginį „Pabaltijo piknikas“, kuris vyks Kenedy Grove Regional Recreational Area (6531 San Pablo Dam Rd., El Sobrante, CA 94803). Tai šventė visiems – žaidimai vaikams, viršės traukimas, tinklinio varžybos, keptas paršelis, dešrelės, šaltas alus ir kiti smagumai. Įvažiavimas į parką – 5 dol. Tuo pačiu siūloma įsigyti naujus JAV LB San Francisco apylinkės marškinėlius.

■ **Centrinė NJ Lietuvių Bendruomenė** rengia Vasaros-Joninių šventę, kuri

Marškinėlius galite įsigyti tinklalapyje <http://goo.gl/zf6AS>

vyks birželio 22 d., Estų namuose, 4 Cross St. & Veterans Hwy., Jackson, NJ 08527. Reikalinga Jūsų parama ir pagalba! Labai prašome atsiliepti sava-norius, galinčius po keletą valandų padirbėti šventės metu: vyrus – apsaugos/mašinų statymo darbams, kėpsnių kepimui; moteris – maisto gaminimui ir prekybai. Taip pat kviečiame atsiliepti asmenis, galinčius pasiūlyti savo namuose nakvynę svečiams, atvykusiems iš toli. Prašome parašyti: lietuviskabendrija@yahoo.com arba pas-kambinti tel. 848-992-4222 (Rasa). Šventės metu vyks mugė. Prekeivius kviečiame registruotis crolit@optonline.com arba skambinti tel. 732-531-1513 (Vida).

Meno ansamblis „Dainava“ gegužės 19 d. koncertavo Rudolph Ganz Memorial Hall, Roosevelt University. Dainos Čyvienės nuotr.

Sekmadienį, birželio 2 d. – ateitininkų šventė

Pal. Jurgio Matulaičio misijoje (14911 127th St., Lemont, IL) **9 val. r.** šv. Mišios

10 val. r. – šventė tęsis PLC didžiojoje salėje

12 val. p. p. – gegužinė Ateitininkų namuose

(1380 Castlewood Dr., Lemont, IL)

Visi kviečiami. Norintys prisidėti prie talkos, prašomi pranešti

Pranutei Domanskienei el. paštu: fld85@aol.com arba tel. 708-712-7112.

Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojai savo tradicijai – kartu atšvęsti pasibai-gusius mokslo metus – liko ištikimi ir šiemet. Gegužės 19 d. mokytojai su šeimomis rin-kosi svetinguose mokyklos pavaduotojos Audronės Sidaugienės namuose. Nuotraukoje: grupė šventės dalyvių. Vijūnės Sidaugaitės nuotr.

SKELBIMAI

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

„Draugo“ tel. 773-585-9500

Lietuvių Tautinėse kapinėse (8201 S. Kean Ave., Justice, IL 60458)
mirusiųjų pagerbimo iškilmės vyks gegužės 26 d., sekmadienį, 11 val. r.
Kviečiame visus dalyvauti šiose apeigose.
Tel. pasiteirauti: 708-4598-0638.